

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 เพื่อศึกษาการจัดบริการแนะแนว ในด้านการบริหารงานแนะแนว การจัดบริการแนะแนว 5 บริการ การสนับสนุนงานแนะแนว ปัญหา และแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพทั่วไปในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนว นำเสนอในตารางที่ 3-6

ตอนที่ 2. การบริหารงานแนะแนว และการสนับสนุนงานแนะแนว

ตอนที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานแนะแนว ประกอบด้วย การจัดการค่านิยม จรรยาบรรณ และการจัดสถานที่ ซึ่งข้อมูลได้จากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน นำเสนอในตารางที่ 7-13

ตอนที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์การสนับสนุนงานแนะแนว ประกอบด้วย การประสานงานแนะแนว การประชาสัมพันธ์งานแนะแนว และการนิเทศติดตามผลงานแนะแนว ซึ่งข้อมูลได้จากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน นำเสนอในตารางที่ 14-17

ตอนที่ 3. ผลการวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนว 5 บริการ ประกอบด้วย บริการสำรวจข้อมูลนักเรียน บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามประเมินผล รวมทั้งการจัดสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์งานแนะแนวซึ่งข้อมูลได้จากแบบสอบถามครูแนะแนว นำเสนอในตารางที่ 18-35

ตอนที่ 4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนว เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนวนำเสนอในรูปแบบของถ้อยคำบรรยายสรุป

ตอนที่ 5. ผลการตรวจสอบแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอในตารางที่ 36

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	114	91.94
หญิง	10	8.06
อายุ		
21-30 ปี	-	-
31-40 ปี	29	23.39
41-50 ปี	59	47.58
51-60 ปี	36	29.03
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	46	37.10
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	6	4.84
อาจารย์ใหญ่	68	54.84
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	4	3.22
ครูใหญ่	-	-
วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	3.22
ปริญญาตรี	110	88.71
ปริญญาโท	10	8.06
สาขาวิชาที่จบ		
บริหารการศึกษา	44	35.48
ภาษาไทย	12	9.68
ประถมศึกษา	11	8.87
สังคมศึกษา	7	5.65
คณิตศาสตร์	6	4.84
วิทยาศาสตร์	5	4.03
สาขาวิชาอื่น ๆ	39	31.45

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
ประสบการณ์การบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา		
1-3 ปี	36	29.03
4-6 ปี	68	54.84
7-9 ปี	20	16.13
การศึกษาในด้านการแนะแนวหรือจิตวิทยาการแนะแนว		
เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการแนะแนว	77	62.10
ศึกษาค้นคว้าเรื่องการแนะแนวจากตำราด้วยตนเอง	67	54.03
เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียน	73	58.87
ไม่เคยศึกษาค้นแนะแนว	12	9.68
ประสบการณ์การทำงานด้านแนะแนวก่อนรับหน้าที่ผู้บริหาร		
ไม่เคยมีประสบการณ์	97	78.22
เคยมีประสบการณ์	27	21.77
ได้แก่		
แนะแนวการศึกษาต่อ	8	6.45
ครูแนะแนว	6	4.84
ประสานงานแนะแนว	5	4.03
แนะแนวอาชีพ	5	4.03
ให้การปรึกษา	3	2.42

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.94 เป็นเพศชาย ร้อยละ 47.58 มีอายุตั้งแต่ 41-50 ปี ร้อยละ 54.84 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 88.71 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 35.48 จบสาขาบริหารการศึกษา ร้อยละ 62.10 เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการแนะแนว และส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.22 ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานด้านแนะแนวมาก่อนรับหน้าที่ผู้บริหาร

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามสถานภาพของผู้ตอบ

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	44	34.92
หญิง	82	65.08
อายุ		
21-30 ปี	24	19.05
31-40 ปี	78	61.90
41-50 ปี	22	17.46
51-60 ปี	2	1.59
วุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	3.97
ปริญญาตรี	119	94.44
ปริญญาโท	2	1.59
สาขาวิชาที่จบ		
จิตวิทยาแนะแนว	24	19.05
ภาษาไทย	18	14.29
ประถมศึกษา	15	11.90
ภาษาอังกฤษ	10	7.94
บริหารการศึกษา	8	6.35
สังคมศึกษา	8	6.35
วิทยาศาสตร์	5	3.97
สาขาวิชาอื่น ๆ	38	30.16
การศึกษาในด้านการแนะแนว หรือจิตวิทยาการแนะแนว		
เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการแนะแนว	84	66.67
ศึกษาค้นคว้าเรื่องการแนะแนวจากตำราด้วยตนเอง	79	62.69
เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียน	116	92.69
ไม่เคยศึกษาค้นคว้า	2	1.59

จากตารางที่ 4 แสดงว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.08 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.90 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 94.44 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 19.05 จบสาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว ร้อยละ 92.69 ครูแนะแนวเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 66.67 เคยเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการแนะแนว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามสภาพทั่วไปในการปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมงานด้านแนะแนวในโรงเรียน		
ไม่เคยเข้าอบรม	10	7.94
มีประสบการณ์การอบรม	116	92.06
เรื่องที่เคยเข้ารับการอบรม		
การจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนชาย ไอศกาศ	64	50.79
การจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน	49	38.89
การประชุมสัมมนาการแนะแนวเชิงปฏิบัติการ	11	8.73
การแนะแนวอาชีพ	19	15.08
การแนะแนวการศึกษาต่อ	15	11.90
การให้การศึกษา	7	5.56
การจัดทำระเบียบสะสม	3	2.38
การพัฒนาบุคลากรแนะแนว	5	3.97
คู่มือวิธีสำหรับครูแนะแนว	2	1.59
การจัดทำแผนการสอนแนะแนว	2	1.59
อื่น ๆ	15	11.90
ไม่ระบุเรื่อง	28	22.22
ความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการแนะแนว		
ไม่ต้องการ	6	4.76
ต้องการเข้ารับการอบรม	120	95.24
เรื่องที่ต้องการเข้ารับการอบรม		
การแนะแนวอาชีพ	20	15.87
กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว	22	17.46
การให้คำปรึกษา	13	10.32
การแนะแนวการศึกษาต่อ	11	8.73
จิตวิทยาวัยรุ่น	12	9.52
จิตวิทยาการแนะแนว	7	5.56
การให้การช่วยเหลือนักเรียน	7	5.56
การจัดห้องแนะแนว	3	2.38

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การจัดหางาน	2	1.59
การเก็บข้อมูลนักเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์	2	1.59
ไม่ระบุชื่อเรื่อง	23	18.25
การเข้ารับหน้าที่ครูแนะแนว		
สมัครใจเข้ามาทำงานด้านนี้	27	21.43
ได้รับการแต่งตั้งจากทาง โรงเรียน	112	88.89
ประสบการณ์การจับบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส		
ไม่มีประสบการณ์	44	34.92
มีประสบการณ์	82	65.08
เป็นระยะเวลา		
1-3 ปี	62	49.21
4-6 ปี	15	11.90
7-10 ปี	3	2.38
11 ปีขึ้นไป	2	1.59

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.06 มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมงานแนะแนวในโรงเรียนมาแล้ว เรื่องที่เข้ารับการอบรม ร้อยละ 50.79 เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 95.24 ยังมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม โดย ร้อยละ 17.46 ต้องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.89 เข้ารับหน้าที่เป็นครูแนะแนวโดยได้รับการแต่งตั้งจากทางโรงเรียน ครูแนะแนวร้อยละ 65.08 เคยมีประสบการณ์จัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมาแล้ว โดยร้อยละ 49.21 มีประสบการณ์เป็นระยะเวลา ระหว่าง 1-3 ปี

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนกตามการรับผิดชอบต้งานแนะแนวและงานอื่น ๆ

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
จำนวนคาบกิจกรรมแนะแนวที่ได้รับมอบหมายให้สอน		
1-5 คาบ	104	82.54
6-10 คาบ	15	11.90
11-15 คาบ	1	0.79
16 คาบขึ้นไป	1	0.79
วิชาที่สอนนอกเหนือจากการปฏิบัติงานค้านแนะแนว		
ไม่มี	4	3.17
มี	122	96.83
ได้แก่		
ภาษาไทย 15-25 คาบ	31	24.60
สังคมศึกษา 15-25 คาบ	22	17.46
ภาษาอังกฤษ 15-25 คาบ	21	16.67
วิทยาศาสตร์ 15-25 คาบ	18	14.29
พละนาถัย 15-25 คาบ	9	7.14
คณิตศาสตร์ 15-25 คาบ	7	5.56
อื่น ๆ 5-10 คาบ	34	26.98
งานพิเศษอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ (นอกเหนือจากงานแนะแนวและงานสอน)		
ไม่มี	8	6.35
มี	118	93.65
ได้แก่		
งานวิชาการ	33	26.19
วัดผลและทะเบียนนักเรียน	28	22.22
กิจการนักเรียน	27	21.43
งานการเงิน-พัสดุ	22	17.46
งานห้องสมุด	12	9.52

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
งานปกครอง	12	9.52
งานธุรการ	10	7.94
สหกรณ์โรงเรียน	10	7.94
อื่น ๆ	15	16.90

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.54 รับผิดชอบสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว ระหว่าง 1-5 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 96.83 ต้องรับผิดชอบสอนวิชาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการปฏิบัติงานแนะแนว และส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.65 มีงานพิเศษอื่นที่ต้องรับผิดชอบ โดยร้อยละ 26.19 รับผิดชอบงานวิชาการ โรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานแนะแนว

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามการดำเนินการบริหารงานแนะแนว และ การจัดระบบงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การดำเนินการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนชายชยโสภณ		
จัดให้มีครูแนะแนวรับผิดชอบงานด้านแนะแนว	121	97.58
มีแผนงานแนะแนว	97	78.22
มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามแผนงาน	78	62.90
มีโครงการแนะแนว	107	86.29
มีห้องแนะแนว	91	73.38
การจัดระบบงานและวางแผนงานแนะแนว		
ประชุมคณะกรรมการร่วมกันวางแผนและกำหนด		
นโยบายการแนะแนว	93	74.19
ฝ่ายบริหารทำแผนงาน โครงการและปฏิทิน		
การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	42	33.87
ฝ่ายบริหารจัดระบบงาน และการมอบหมายงาน		
ให้ครอบคลุมทุกบริการ	46	57.09
ที่ประชุมจัดคณะกรรมการแนะแนวเข้ารับผิดชอบงาน		
แต่ละบริการ	53	42.74

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการบริหารงานแนะแนวโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.58 จัดให้มีครูแนะแนวรับผิดชอบงานด้านแนะแนว รองลงมา ร้อยละ 86.29 จัดให้มีโครงการแนะแนว การจัดระบบงานและวางแผนงานแนะแนวผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.19 ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ร่วมกันวางแผนและกำหนดนโยบายการแนะแนว

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามปัญหาการดำเนินการบริหารงาน
แผนและ การจัดระบบงานแผน

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
ปัญหาในการดำเนินการบริหารงานแผน		
ไม่มีปัญหา	20	16.13
มีปัญหา	104	83.87
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแผน	56	45.16
ไม่มีเวลาให้กับงานด้านแผนเพราะมีงานอื่นมาก	67	54.03
ปัญหาในการจัดระบบและการวางแผนงานแผน		
ไม่มีปัญหา	35	28.22
มีปัญหา	89	71.77
มีปัญหา ได้แก่		
งานแผนยังไม่มีเป็นระบบที่ชัดเจน	70	62.09
ไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการแผน	13	10.48
ไม่มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อการวางแผน งานแผน	9	7.26
ขาดการจัดทำแผนงาน โครงการและปฏิทิน การปฏิบัติงาน	25	20.16

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.87 ประสบกับปัญหาในการดำเนินการบริหารงานแผน โดยปัญหาที่ระบุ ร้อยละ 54.03 ไม่มีเวลาให้กับงานแผนเพราะมีงานอื่นอีกมาก และผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.77 ประสบกับปัญหาในการจัดระบบและการวางแผนงานแผน โดยร้อยละ 62.09 มีปัญหาคืองานแผนยังไม่มีเป็นระบบที่ชัดเจน ร้อยละ 20.16 ขาดการจัดทำแผนงาน โครงการและปฏิทินการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดบุคลากรรับผิดชอบงานด้าน
แนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การปฏิบัติในการจัดบุคลากรรับผิดชอบงานแนะแนว		
มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว	106	85.48
มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแนะแนว อย่างชัดเจน	79	63.70
มีผู้ประสานงานแนะแนวโดยตรง	58	46.77
มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวเพียงคนเดียว คือครูแนะแนว	42	33.87
การจัดบุคลากรเข้ารับการอบรม ตามที่ศูนย์แนะแนวจังหวัด ได้จัดอบรมให้แก่บุคลากรด้านแนะแนว		
ส่งครูแนะแนวเข้าอบรมทุกปีการศึกษา	115	92.44
ส่งครูที่มีความสนใจด้านแนะแนวเข้ารับการอบรม	39	31.45
หมุนเวียนครูในโรงเรียนเข้ารับการอบรมในแต่ละปี	16	12.98
ไม่เคยส่งครูเข้ารับการอบรมด้านการแนะแนวเลย	3	2.42
การจัดครูเข้าสอนในคาบกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3		
ให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาสอน	65	52.42
ให้ครูแนะแนวรับผิดชอบสอน	79	63.71

จากตารางที่ 9 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนได้จัดบุคลากรรับผิดชอบงานแนะแนว ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.48 จัดให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว ส่วนการจัดบุคลากรเข้ารับการอบรม ตามที่ศูนย์แนะแนวจังหวัดได้จัดอบรม ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.44 ได้ส่งครูแนะแนวเข้ารับการอบรมทุกปีการศึกษา และการจัดครูเข้าสอนในคาบกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.71 ให้ครูแนะแนวรับผิดชอบสอน รองลงมา ร้อยละ 52.42 ให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาสอน

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนความปัญหาการจับบุคลากรรับผิดชอบงาน
ด้านแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การคัดเลือกครูที่จะมาช่วยงานบริการแนะแนวกรณีที่		
โรงเรียนขยาย โอกาสมีครูแนะแนวไม่เพียงพอ		
เป็นครูที่มีชั่วโมงสอนน้อย	28	22.58
เป็นผู้ที่มีความสนใจงานบริการแนะแนว	100	80.65
เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี	83	66.94
เป็นครูอาวุโส	5	4.03
ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียน		
ไม่มีปัญหา	30	24.19
มีปัญหา	94	75.80
มีปัญหาได้แก่		
ครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวต้องรับผิดชอบ งานอื่นอีกมาก	82	66.13
บุคลากรขาดความรู้ และประสบการณ์ในการจัด บริการแนะแนว	43	34.68
บุคลากรไม่ได้รับการอบรมสัมมนา ศึกษา ด้านแนะแนว	12	9.68
การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่รับผิดชอบ งานแนะแนวไม่ชัดเจน	18	14.52

จากตารางที่ 10 แสดงว่าการคัดเลือกครูที่จะมาช่วยงานแนะแนว ผู้บริหารมีเกณฑ์ในการ
คัดเลือกโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.65 จะคัดเลือกครูที่มีความสนใจงานบริการแนะแนว รองลงมา
ร้อยละ 66.94 เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี และผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร
ที่รับผิดชอบงานแนะแนว โดยปัญหาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.13 ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงานแนะแนว
ต้องรับผิดชอบงานอื่นอีกมาก รองลงมา ร้อยละ 34.68 บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการ
จัดบริการแนะแนว

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามงบประมาณสนับสนุนงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
วิธีการได้มาของงบประมาณสนับสนุนงานแนะแนว		
จัดทำงบประมาณขึ้นเอง โดยจัดการการกุศลเพื่อ		
หารายได้มาจัดทำงบประมาณ	31	25.00
จัดทำงบประมาณขึ้นเอง โดยขอความอนุเคราะห์		
จากผู้ปกครอง หรือศิษย์เก่า	64	51.61
ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด	32	25.81
ได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก	16	12.90
ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดบริการแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	7	5.64
มีปัญหา	117	94.35
มีปัญหา ได้แก่		
งบประมาณมีน้อยและไม่เพียงพอ	84	67.74
ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและครุภัณฑ์	94	75.81
ขาดการวางแผนการใช้งบประมาณด้านการแนะแนว	33	26.61
วิธีการดำเนินการกรณีโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอ		
ในการดำเนินงานแนะแนว		
รณรงค์หารายได้ โดยการจัดการการกุศล	30	24.19
ขอความอนุเคราะห์จากเอกชน หรือศิษย์เก่า	74	59.68
ยกเลิกโครงการที่จะดำเนินงานนั้น	-	-
ดำเนินงานไม่ครบตามโครงการ	53	42.74

จากตารางที่ 11 แสดงว่า งบประมาณสนับสนุนงานแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.61 ได้จัดทำงบประมาณขึ้นเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ปกครอง หรือศิษย์เก่า ส่วนปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดบริการแนะแนว ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.81 ประสบปัญหาขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและครุภัณฑ์ รองลงมา ร้อยละ 67.74 ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ และวิธีการแก้ปัญหากรณีงบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.68 ดำเนินการโดยการขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานเอกชน หรือศิษย์เก่า

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามการจัดสถานที่เพื่อดำเนินงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การจัดสถานที่เพื่อดำเนินงานแนะแนวสำหรับนักเรียน		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3		
มีการจัดห้องแนะแนวแยกจากห้องอื่น	46	37.09
ห้องแนะแนวอยู่ร่วมกับห้องอื่น ๆ	68	54.84
ยังไม่มีการจัดห้องแนะแนว	19	15.32
มีห้องให้การปรึกษาเป็นการส่วนตัว	31	25.00
การจัดบรรยากาศของห้องแนะแนวในโรงเรียนชายโอกาส		
มีการจัดห้องแนะแนวที่สะอาดสะอ้านสบาย สวยงาม	60	48.59
มีบรรยากาศเป็นกันเอง	98	79.03
มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและเอกสาร อย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการใช้งาน	42	33.87
มีเอกสารวัสดุอุปกรณ์ที่มีในห้องแนะแนวของโรงเรียนชายโอกาส		
มีคู่มือการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อ	74	59.68
มีหนังสือเอกสารการศึกษาต่อของสถาบันการศึกษาคณะต่าง ๆ	88	70.79
มีหนังสือเอกสารเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	101	81.45
เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองหรือการปรับปรุง บุคลิกภาพ	73	58.87

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดสถานที่เพื่อดำเนินงานแนะแนว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.84 ห้องแนะแนวอยู่ร่วมกับห้องอื่น ๆ การจัดบรรยากาศของห้องแนะแนว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.03 ห้องแนะแนวมีบรรยากาศเป็นกันเอง และในห้องแนะแนว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.45 มีหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ รองลงมา ร้อยละ 70.97 มีหนังสือ เอกสาร การศึกษาต่อของสถาบันการศึกษาคณะต่าง ๆ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามการตรวจสอบการปฏิบัติงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
วิธีการตรวจสอบการปฏิบัติงานแนะแนว		
กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	37	29.84
มีแบบฟอร์มรายงานการปฏิบัติงานแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ	40	32.26
มีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน	37	29.84
ติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา	89	71.77
กำหนดแผนการประเมินผลเป็นระยะและเมื่อสิ้นปีการศึกษา	62	50.00

จากตารางที่ 13 แสดงว่า วิธีการตรวจสอบการปฏิบัติงานแนะแนว ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.77 มีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา และร้อยละ 50.00 มีการกำหนดแผนการประเมินผลเป็นระยะ และเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามการดำเนินงานประสานงานแนะแนว และการช่วยเหลือจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การดำเนินงานการประสานงานแนะแนว		
มีแผนการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน	75	60.48
มีแผนการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียน	62	50.00
มีการประสานงานทั้งในและนอกระบบราชการ	72	58.06
ประสานงานกับสถานประกอบการและบุคลากรในชุมชน	44	35.48
มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทุกฝ่ายในโรงเรียน	96	77.42
การได้รับการช่วยเหลือด้านการแนะแนวจากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา		
ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านสื่อ เครื่องมือ		
แบบฟอร์มการแนะแนว	37	29.84
เป็นที่ปรึกษาในการให้บริการด้านต่าง ๆ	50	40.32
วิเคราะห์และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอื่นซึ่งซึ่งครู		
แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส ไม่สามารถช่วยเหลือได้	9	7.26
ได้รับการช่วยเหลือ โดยให้ครูเข้ารับการอบรมการ		
แนะแนวที่จัด โดยกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา	97	78.26

จากตารางที่ 14 แสดงว่า การดำเนินงานการประสานงานแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.42 มีการจัดประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทุกฝ่ายในโรงเรียน ความช่วยเหลือด้านการแนะแนวที่ได้รับจากกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.26 ได้รับการช่วยเหลือ โดยให้ครูเข้ารับการอบรมการแนะแนวที่จัด โดยกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

ตอนที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์การสนับสนุนงานแนะแนว

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนความคิดเห็นปัญหาการประสานงาน และ การสนับสนุนส่งเสริมงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
ปัญหาในการประสานงานแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	65	52.42
มีปัญหา	59	47.58
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน	30	24.19
ขาดการประสานงานทั้งในและนอกหน่วยงาน		
ราชการที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนว	46	37.39
ปัญหาในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	12	9.68
มีปัญหา	112	90.32
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาขั้นคว่ำสำหรับครู	89	71.77
ผู้บริหารมีภาระหน้าที่มาก ไม่มีเวลาดูแลและติดตาม		
ผลการจัดบริการแนะแนว	69	55.65
ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผลการจัดบริการแนะแนว	38	30.65

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ปัญหาในการดำเนินการประสานงานแนะแนว ผู้บริหาร ร้อยละ 52.42 ไม่มีปัญหาในการดำเนินงานประสานงานแนะแนว ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.32 มีปัญหา ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการแนะแนว โดยปัญหาส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.77 ขาด เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาขั้นคว่ำสำหรับครู รองลงมา ร้อยละ 55.65 ผู้บริหาร โรงเรียนมีภาระหน้าที่มาก ไม่มีเวลาดูแลติดตามผลการจัดบริการแนะแนว

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนคำถามการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การดำเนินการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว		
จัดประชุมชี้แจงแก่คณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง	112	90.32
จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการแนะแนว	47	37.90
มีผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรง	57	45.97
มีการจัดทำ สื่อเครื่องมือที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	32	25.81
มีการจัดทำจุดสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว ๓ ใดค์ เกี่ยวกับการแนะแนว	51	41.13
มีการจัดการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว ร่วมกับหน่วยงานอื่น	32	25.81

จากตารางที่ 16 แสดงว่า การดำเนินงานประชาสัมพันธ์งานแนะแนวผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.32 ได้จัดประชุมชี้แจงแก่คณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง รองลงมา ร้อยละ 45.97 จัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง และร้อยละ 41.13 มีการจัดทำจุดสารแผ่นพับ แผ่นปลิว ๓ ใดค์เกี่ยวกับการแนะแนว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำนวนตามการนิเทศงานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=124)	ร้อยละ
การนิเทศติดตามงานแนะแนวจากหน่วยงานภายนอก		
ไม่ได้รับการนิเทศ	39	31.45
ได้รับการนิเทศ	90	72.58
โดย		
ครูแนะแนวที่ได้รับการฝึกอบรมสัมมนา	73	58.87
ได้รับการจัดสรรเอกสาร คู่มือ สื่อเพื่อประกอบ การแนะแนว	69	55.65
ครูแนะแนวได้ร่วมสนทนาทางวิชาการแนะแนว กับศึกษานิเทศก์	32	25.81
ได้ร่วมศึกษางานกับศึกษานิเทศก์	11	8.87
การดำเนินการนิเทศงานแนะแนวภายในโรงเรียน		
ไม่มีการนิเทศ	13	10.48
มีการนิเทศ	111	89.52
โดย		
ประชุมชี้แจงความสำคัญและความจำเป็นของการจัด บริการแนะแนวแก่คณะครูในโรงเรียน	92	74.19
จัดอบรมให้ความรู้ด้านการแนะแนวแก่คณะครู	20	16.13
ผู้บริหาร ครูแนะแนว ได้แนะแนวทางการ ปฏิบัติงานแก่คณะครู	55	44.35
พาคณะกรรมการแนะแนวไปศึกษางานด้าน การแนะแนว	24	19.35
เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านการแนะแนว	23	18.55

จากตารางที่ 17 แสดงว่า การดำเนินการงานแนะแนวในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 72.58 ได้รับการนิเทศจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.87 ได้รับการนิเทศโดยครูแนะแนวที่ได้รับการฝึกอบรมสัมมนา รองลงมา ร้อยละ 55.65 ได้แก่ได้รับการจัดสรรเอกสาร

คู่มือ สื่อเพื่อประกอบการแนะแนว และโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.52 มีการนิเทศงานแนะแนวภายในโรงเรียน โดยร้อยละ 74.19 นิเทศโดยการประชุมชี้แจงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดบริการแนะแนวแก่คณะครูในโรงเรียน

ตอนที่ 8 ผลการวิเคราะห์การจัดบริการแนะแนว

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามบริการแนะแนวและประเภทของการแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
บริการแนะแนวที่จัดให้แก่ นักเรียนในโรงเรียนชายโอกาส		
บริการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน	120	95.24
บริการสนเทศ	113	89.68
บริการให้การปรึกษา	117	92.85
บริการจัดวางตัวบุคคล	84	66.67
บริการติดตามและประเมินผล	99	78.57
ประเภทของบริการแนะแนวที่จัดให้กับนักเรียน		
การศึกษา	125	99.21
อาชีพ	125	99.21
การปรับตัวทางสังคม	117	92.85

จากตารางที่ 18 แสดงว่า บริการแนะแนวในโรงเรียนชายโอกาส ครูแนะแนวส่วนใหญ่สามารถจัดให้กับนักเรียนได้ทั้ง 5 บริการ ได้แก่ ร้อยละ 95.24 เป็นบริการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 92.85 จัดบริการให้การปรึกษา ร้อยละ 89.68 จัดบริการสนเทศ โดยบริการแนะแนวที่จัดให้กับนักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.21 จัดได้ครอบคลุมทั้งการศึกษา อาชีพ และร้อยละ 92.85 เป็นการปรับตัวทางสังคม

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการดำเนินการจัดบริการ
แนะแนว

รายการ	จำนวน (N=120)	ร้อยละ
ปัญหาในการดำเนินการจัดบริการแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	11	8.73
มีปัญหา	115	91.27
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว	64	50.79
ไม่ได้จัดทำแผนการสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว	37	29.37
ไม่มีเวลาดูแลงานแนะแนวได้อย่างทั่วถึงเพราะ		
มีงานอื่นมาก	97	76.98
ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนต่อการจัดบริการแนะแนว	21	16.67

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 91.27 มีปัญหาในการดำเนินการจัดบริการแนะแนว โดยปัญหาที่ประตบร้อยละ 76.98 ได้แก่ไม่มีเวลาดูแลงานแนะแนวได้อย่างทั่วถึงเพราะมีงานอื่นอีกมาก รองลงมาร้อยละ 50.79 ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามเวลาการให้บริการแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่อยู่ประจำในห้องแนะแนวเพื่อให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน		
ตลอดเวลาทำการ	9	7.14
เวลาไม่แน่นอน	63	50.00
ตามกำหนดตารางเวลาให้บริการ	54	42.86

จากตารางที่ 20 แสดงว่าการให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน ครูแนะแนวร้อยละ 50.00 อยู่ประจำในห้องแนะแนวในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน และมีครูแนะแนวเพียงร้อยละ 7.14 เท่านั้นที่อยู่ประจำในห้องแนะแนวตลอดระยะเวลาทำการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว জনแนกตามการให้ความร่วมมือของผู้บริหาร และบุคลากรฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียน

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การให้ความร่วมมือสนับสนุนของผู้บริหารต่อการดำเนินงานแนะแนว		
ร่วมมือเป็นอย่างดี	86	68.25
ร่วมมือเป็นบางครั้ง	33	26.19
ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	7	5.56
การให้ความร่วมมือของบุคลากรฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียนต่อการดำเนินงานแนะแนว		
ร่วมมือเป็นอย่างดี	70	55.56
ร่วมมือเป็นบางครั้ง	46	36.51
ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	10	7.94

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.25 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวเป็นอย่างดี และบุคลากรฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.56 ก็ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานแนะแนวเป็นอย่างดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำแนกตามงานที่รับผิดชอบในการจัดบริการแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
งานที่รับผิดชอบในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส		
วางแผนและจัดทำปฏิทินงานแนะแนว	85	67.46
จัดบริการแนะแนว 5 บริการ ครอบคลุมการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวทางสังคม	95	75.40
สอนในคาบกิจกรรมแนะแนว	118	93.65
จัดทำแผนการสอนกิจกรรมคาบแนะแนวให้ครูที่ปรึกษาช่วยสอน	36	28.57
จัดทำห้องแนะแนว และเครื่องมือ อุปกรณ์การแนะแนว	64	50.79
นำปัญหาของนักเรียนที่ซับซ้อนเข้าที่ประชุมเพื่อแก้ไข	44	34.92
จัดส่งนักเรียนที่ควรได้รับการบริการพิเศษไปรับบริการ	19	15.08
ประสานงานกับผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ปกครอง		
สถานประกอบการ สถาบัน และบุคคลในชุมชน	68	53.97

จากตารางที่ 22 แสดงว่า งานที่ครูแนะแนวรับผิดชอบในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.65 จะสอนในคาบกิจกรรมแนะแนว รองลงมา ร้อยละ 75.40 คำนึงการจัดบริการแนะแนว 5 บริการครอบคลุมทั้งการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวทางสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแนะแนวในโรงเรียนชายโอกาส		
เครื่องรับโทรทัศน์	62	49.21
เครื่องเล่นวีซีดี	63	50.00
เครื่องฉายสไลด์	17	13.49
เครื่องคอมพิวเตอร์	17	13.49
แผ่นภูมิ	70	55.56
โปสเตอร์	83	65.87
รูปภาพ	116	92.06
บัตรคำ	43	34.13
สาเหตุที่ไม่ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแนะแนว		
ขาดความรู้ในการใช้	27	21.43
ไม่มีเวลาในการเตรียมการ	58	46.03
วัสดุอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย	26	20.63
ไม่มีวัสดุ อุปกรณ์	43	34.13

จากตารางที่ 23 แสดงว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ครูแนะแนวใช้ประกอบการแนะแนว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.02 เป็นรูปภาพ รองลงมาได้แก่ โปสเตอร์ และแผ่นภูมิ ตามลำดับ ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแนะแนวน้อยที่สุด ร้อยละ 13.49 ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายสไลด์ และสาเหตุที่ครูแนะแนวไม่ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการแนะแนว ร้อยละ 46.07 ระบุว่าเนื่องจากไม่มีเวลาเตรียมการ รองลงมา ร้อยละ 34.13 ไม่มีวัสดุอุปกรณ์

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนกตามการจัดบริการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน		
มีการจัดทำ จัดหาตัวอย่างแบบฟอร์ม ระเบียบสะสม	120	95.24
จัดทำระเบียบประวัติข้อมูลนักเรียนรายบุคคล	109	86.51
สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนจากผู้ปกครอง	65	51.59
อาจารย์ที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมแล้วบันทึกไว้เป็นระยะ	60	47.62
จัดทำเอกสารเครื่องมือต่างๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	30	23.81
หลักการปฏิบัติในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน		
ข้อมูลที่รวบรวมมาต้องถูกต้องเป็นจริงเชื่อถือได้	89	70.63
เก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ และจดบันทึกทุกครั้ง	62	49.21
บันทึกด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ระบุวัน เวลา สถานที่ และชื่อผู้บันทึก	80	63.49
ข้อมูลที่สำรวจได้มาจากหลายฝ่าย หลายสถานการณ	59	46.83
สำรวจข้อมูลอย่างมีใจเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียง	71	56.35
มีการศึกษาข้อมูลหลายวิธีจนกว่าจะแน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้	39	30.95
มีการนำข้อมูลที่สำรวจได้มาวิเคราะห์เพื่อรู้จักนักเรียน	61	48.41
วิธีการที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน		
การสังเกต	117	92.86
การสัมภาษณ์	113	89.68
การสอบถาม	121	96.03
การทดสอบ	37	29.36
การทำสังคัมมิติ	46	36.51
ข้อมูลที่ศึกษาและเก็บรวบรวมเกี่ยวกับนักเรียน		
ภูมิหลังเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน	115	91.27
สุขภาพอนามัย	118	93.65
ประวัติการเรียน	123	97.62

ตารางที่ 24 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ความสามารถทั่วไป และความสามารถพิเศษ	93	73.81
ความสนใจ เจตคติ และค่านิยมด้านต่าง ๆ	77	61.11
ประสพการณ์ในการทำงาน และกิจกรรมต่าง ๆ	46	36.51
พัฒนาการทางด้านสังคม และสภาพอารมณ์	62	49.21
ความมุ่งหมายในชีวิต	68	53.97
วิธีการได้มาของสื่อ เอกสาร เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการสำรวจ		
ข้อมูลนักเรียน		
ได้จากแบบฟอร์มในคู่มือการแนะแนว	124	98.41
ได้จากศูนย์แนะแนวจังหวัด	52	41.27
ได้จากกลุ่มโรงเรียน	38	30.16
ได้จากคณะกรรมการในโรงเรียนร่วมกันจัดทำขึ้น	41	32.54
ข้อมูลที่บ้านที่กลงในระเบียบสละสม		
ประวัติส่วนตัว	123	97.62
ประวัติการศึกษา	118	93.65
ประวัติสุขภาพ	110	87.30
พฤติกรรม ลักษณะพิเศษ	92	73.01

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ครูแนะแนวได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.24 มีการจัดทำ จัดหาตัวอย่างแบบฟอร์ม ระเบียบสละสม รองลงมา ร้อยละ 86.51 ได้จัดทำระเบียบประวัติข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ส่วนหลักในการปฏิบัติของครูแนะแนวในการสำรวจข้อมูลนักเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.63 การปฏิบัติจะยึดหลักข้อมูลที่รวบรวมมาได้ต้องถูกต้อง เป็นจริงและเชื่อถือได้ วิธีการที่ครูแนะแนวใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.03 ใช้การสอบถาม รองลงมา ร้อยละ 92.86 ได้แก่การสังเกต เรื่องที่ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.62 เป็นประวัติการเรียน รองลงมา ร้อยละ 93.65 ได้แก่ ประวัติสุขภาพ อนามัย สื่อ เอกสาร เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.41 ได้จากแบบฟอร์มในคู่มือการแนะแนว และการบันทึกระเบียบสละสมส่วนใหญ่จะครอบคลุมทุกเรื่อง ทั้งประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติสุขภาพ และพฤติกรรม ลักษณะพิเศษ

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำแนกตามปัญหาการให้บริการสำรวจข้อมูล
เกี่ยวกับนักเรียน

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ไม่มีปัญหา	19	15.18
มีปัญหา	107	84.92
มีปัญหา ได้แก่		
การสำรวจข้อมูลนักเรียนไม่ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวทางสังคม	41	32.54
ครูแนะแนวขาดการสนับสนุนด้านความรู้ และ แนวปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูลนักเรียน	53	42.06
ครูแนะแนวขาดความรู้และทักษะในการสร้าง เครื่องมือเพื่อสำรวจข้อมูลนักเรียน	57	45.24
ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน	43	34.13
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เพียงพอ	72	57.14
การบันทึกข้อมูลนักเรียนลงในระบบสารสนเทศ ไม่มีความต่อเนื่อง	52	41.27
การจัดเก็บแบบฟอร์ม เอกสาร เครื่องมือ ยังไม่เป็นระบบ	62	49.21
นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล	23	18.25
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ของนักเรียน	25	19.84

จากตารางที่ 25 แสดงว่าครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 84.92 มีปัญหาในการสำรวจข้อมูล
นักเรียน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.14 คือเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เพียงพอ
รองลงมา ร้อยละ 49.21 ได้แก่ การจัดเก็บแบบฟอร์ม เอกสาร เครื่องมือยังไม่เป็นระบบ

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามการจัดบริการสนเทศ

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อของนักเรียน		
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		
ติดต่อสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มาให้รายละเอียด เกี่ยวกับการศึกษา	105	83.33
จัดทำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกสาขา วิชาเรียนหรือประกาศให้ผู้ปกครองทราบ	49	30.89
ติดต่อศิษย์เก่าที่ศึกษาอยู่ในสถาบันต่าง ๆ มาให้ ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษา	73	57.94
จัดทำเอกสารคู่มือเตรียมตัวสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อ แจกให้นักเรียน	43	34.13
จัดค่ายวิชาการให้ความรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนตัดสินใจ เลือกสาขาวิชาเรียน	11	8.73
การดำเนินการจัดบริการสนเทศในโรงเรียนขยายโอกาส		
จัดให้มีบริเวณหรือสถานที่สำหรับจัดบริการสนเทศ ร่วมกับห้องสมุดฝ่ายวิชาการ โดยส่งเอกสาร ความรู้ด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัว ทางสังคมให้ห้องสมุดเพื่อบริการนักเรียน	54	42.86
จัดทำวารสารเพื่อเสนอข่าวสารการแนะแนว	40	31.75
จัดนิทรรศการและสาธิตทางอาชีพต่าง ๆ	27	21.43
จัดป้ายนิเทศให้ข่าวสารด้านการศึกษาและอาชีพ	114	90.48
จัดศูนย์สนเทศบริการข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวทางสังคม	25	19.84
จัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	51	40.48
แนะนำให้นักเรียนใช้บริการที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน	44	34.92

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ		
ประเภทและลักษณะของอาชีพ	114	90.48
คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	92	73.01
การปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ	82	65.08
อาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	102	80.95

จากตารางที่ 26 แสดงว่า การนำเสนอข้อสนเทศเพื่อให้ข้อมูลด้านการศึกษาต่อของนักเรียน ครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.33 ได้ติดต่อสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มาให้รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษา รองลงมา ร้อยละ 57.94 ได้ติดต่อศิษย์เก่าที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มาให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษา วิธีการนำเสนอข้อสนเทศครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.48 นำเสนอโดยการจัดปฐมนิเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.48 มีการนำเสนอเพื่อให้นักเรียนทราบประเภทและลักษณะของอาชีพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการจัดบริการสนเทศ

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาในการจัดบริการสนเทศ		
ไม่มีปัญหา	10	7.94
มีปัญหา	116	92.06
มีปัญหา ได้แก่		
สถานที่ในการจัดเสนอข้อมูลข่าวสารไม่เหมาะสม	62	49.21
ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่น่าสนใจ เพื่อนำเสนอ		
ข้อมูลสารสนเทศ	99	78.57
ขาดข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อให้บริการนักเรียน	92	73.02
ขาดการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อ		
จัดส่งข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัว		
ทางสังคมให้กับทางโรงเรียน	89	70.63

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 92.06 ประสบกับปัญหาในการจัดบริการสนเทศ โดยปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.57 ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่น่าสนใจเพื่อนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ รองลงมา ร้อยละ 73.02 ขาดข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่นักเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามการจัดบริการให้การปรึกษา

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ลักษณะการจัดบริการให้การปรึกษา		
บริการให้การปรึกษารายบุคคล	122	96.83
บริการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม	103	81.75
การปฏิบัติในการให้การปรึกษาแก่นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 ที่มีปัญหาด้านการเรียน		
จัดนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ได้รับการปรึกษาด้านการเรียน และเข้ารับการเรียนซ่อมเสริม	107	84.92
จัดให้มีนักเรียนเป็นผู้ช่วยแนะแนวเพื่อแนะนำด้าน การเรียนการเตรียมตัวสอบ และช่วยสอนซ่อมเสริม	64	50.79
แนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแก่นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3		
กำหนดตารางเวลาให้การปรึกษา	56	44.44
จัดให้มีบัตรนัดพบครูแนะแนว	38	30.16
มีการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญในกรณีที่พบปัญหา ที่ไม่สามารถแก้ไขได้	26	20.63
มีการศึกษาค้นคว้าเป็นรายกรณี	89	70.63
นำปัญหาที่ซับซ้อนของนักเรียนเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณา	44	34.92
ติดตามนักเรียนหลังจากให้การปรึกษาแล้ว	93	73.81

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ครูแนะแนวมีการจัดบริการให้การปรึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 96.83 มีการให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล รองลงมา ร้อยละ 81.75 ให้การปรึกษาแบบกลุ่ม การให้การปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน ร้อยละ 84.92 มีการจัดนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ได้รับการปรึกษาด้านการเรียนและให้เข้ารับการเรียนซ่อมเสริม แนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา ครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.81 มีการติดตามนักเรียนหลังจากให้การปรึกษาแล้ว รองลงมา ร้อยละ 70.63 มีการศึกษาค้นคว้าเป็นรายกรณี

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการให้บริการให้การศึกษา

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาในการให้บริการให้การศึกษาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3		
ไม่มีปัญหา	11	8.73
มีปัญหา	115	91.27
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดความรู้ และทักษะทางจิตวิทยาในการ ให้การศึกษา	48	38.09
ไม่มีเวลาให้การปรึกษานักเรียนอย่างทั่วถึง	70	55.56
บุคลากรที่จะให้การศึกษาไม่เพียงพอ	50	39.65
ไม่มีห้องให้การศึกษาที่เป็นส่วนตัว	88	69.84
ขาดการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีเพื่อแก้ปัญหา	38	30.16
ขาดการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญกรณีนักเรียน มีปัญหาที่รุนแรง	48	38.09
นักเรียนไม่สนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการ ให้การศึกษา	66	52.38

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.27 มีปัญหาในการให้บริการให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยปัญหาส่วนใหญ่ร้อยละ 69.84 ไม่มีห้องให้การศึกษาที่เป็นส่วนตัว รองลงมา ร้อยละ 55.56 ไม่มีเวลาให้การปรึกษานักเรียนอย่างทั่วถึง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำแนกตามการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การปฏิบัติในการให้บริการจัดวางตัวบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาส		
มีการคัดเลือกนักเรียนเข้ารับทุนการศึกษา	120	95.24
มีการนำข้อมูลไปเป็นพื้นฐานจัดบริการอาหารกลางวัน	73	57.94
มีการจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม กลุ่มสนใจต่างๆ	96	76.19
มีการจัดให้นักเรียนเข้ารับประสบการณ์ด้านอาชีพ	52	41.27
จัดให้มีการตรวจสุขภาพ โดยแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัย	59	46.83
การจัดวางตัวนักเรียนในกรณีที่มีนักเรียนที่ขาดแคลน		
จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน	125	99.21
จัดหาสถานที่ให้นักเรียนทำงานหารายได้พิเศษใน วันหยุดหรือปิดภาคเรียน	36	28.57
ติดต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่พอจะให้ความอนุเคราะห์ใน การบริจาคเงินทุน อุปกรณ์การเรียนหรือเสื้อผ้าชุดนักเรียน	75	59.52
จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนเสื้อผ้าและ อุปกรณ์การเรียน	31	24.60
จัดให้เข้าเรียนและฝึกงานด้านอาชีพเพื่อให้มีรายได้	25	19.84
จัดรถจักรยานให้ยืมใช้สำหรับนักเรียนที่อยู่ไกล โรงเรียน	37	29.37
การส่งเสริมนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ขาดแคลนให้มี รายได้ระหว่างเรียน		
ร่วมกับกลุ่มงานอาชีพจัดสอนตัดผมและเปิดบริการตัดผม ในราคาถูกให้เพื่อนนักเรียน	36	28.57
ร่วมกับกลุ่มงานอาชีพเพื่อจัดสอนและจัดให้นักเรียน เปิดร้านบริการซ่อมจักรยาน หรือจักรยานยนต์	10	7.94
ร่วมกับงานเกษตรเพื่อให้นักเรียนฝึกอาชีพและมีรายได้จาก การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เพาะเห็ดหรือปลูกผักเพื่อจำหน่าย	70	55.57
จัดแสดงผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากงานอาชีพ ที่นักเรียนทำขึ้นเพื่อจำหน่าย	38	30.16

ตารางที่ 30 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การส่งเสริมให้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เข้าร่วม ประสบการณ์ด้านอาชีพ		
จัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงานอาชีพนอกโรงเรียน	19	15.08
เชิญวิทยากรในห้องเรียนมาสอนเพื่อให้นักเรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	98	77.78
ประสานงานกับสถานประกอบการ หรือสถานฝึกงาน เพื่อให้นักเรียนฝึกอาชีพ	23	18.25

จากตารางที่ 30 แสดงว่า การจัดบริการจัดวางตัวบุคคลส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.24 มีการคัด
เลือกนักเรียนเข้ารับทุนการศึกษา รองลงมา ร้อยละ 76.19 มีการจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม
ชุมนุม กลุ่มสนใจต่าง ๆ นักเรียนที่ขาดแคลนส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.21 ครูแนะแนวได้จัดหาทุนการ
ศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีรายได้ระหว่างเรียน
ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.57 ได้ร่วมกับงานเกษตรเพื่อให้นักเรียนฝึกอาชีพและมีรายได้จากการเลี้ยงไก่
เลี้ยงปลา เพาะเห็ด หรือปลูกผักเพื่อจำหน่าย ส่วนการส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์
ด้านอาชีพส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 ได้เชิญวิทยากรในห้องเรียนมาสอนเพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเกี่ยว
กับอาชีพต่าง ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาในการให้บริการจัดวางตัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3		
ไม่มีปัญหา	13	10.32
มีปัญหา	113	89.68
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดความรู้และทักษะในการส่งเสริมทักษะวิชาชีพแก่นักเรียน	47	37.30
ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ	22	17.46
ขาดข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเพื่อนำไปช่วยในการจัดสอนซ่อมเสริม	32	25.39
การจัดกิจกรรมชุมนุม หรือกลุ่มสนใจไม่ครบตามที่นักเรียนต้องการ	53	42.06
งบประมาณไม่เพียงพอในการช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่นักเรียนที่ขาดแคลน	101	80.16
ไม่มีการทำทะเบียนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเก็บไว้	45	37.71
นักเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการทำงานในเวลาว่างจากการเรียน	41	32.54
ผู้ประกอบการในสถานประกอบการ ไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกงาน	19	15.08
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการในการส่งนักเรียนไปฝึกงานภายนอกโรงเรียน	26	20.63
นักเรียนขาดความสนใจในการฝึกงานพิเศษนอกเวลาเรียนกับสถานฝึกงาน	56	44.44
สถานฝึกงานอยู่ห่างไกล	67	53.17

จากตารางที่ 31 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 89.68 ประสบปัญหาในการให้บริการจัดวางตัวบุคคล โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.16 ของปัญหาคือ งบประมาณไม่เพียงพอในการช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่นักเรียนที่ขาดแคลน รองลงมาร้อยละ 53.17 สถานฝึกงานอยู่ห่างไกล และร้อยละ 44.44 นักเรียนขาดความสนใจในการฝึกงานพิเศษ นอกเวลาเรี้นกับสถานฝึกงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามการจัดบริการติดตามผล

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
การดำเนินการจัดบริการติดตามผลการจัดบริการแนะแนว		
ติดตามผลนักเรียนหลังรับบริการแนะแนว	98	77.78
มีการติดตามนักเรียนเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว	113	89.68
กำหนดเกณฑ์ของงานแต่ละบริการเพื่อตรวจสอบ		
ประเมินผลการปฏิบัติงาน	18	14.29
จัดทำสถิติข้อมูลในการมารับบริการ	50	39.68
นำผลการประเมินมาประชุมวางแผนอย่างต่อเนื่อง	28	22.22
เก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่จบการศึกษา นักเรียน		
ที่ออกกลางคัน และนักเรียนที่มาขอคำปรึกษา	85	67.46

จากตารางที่ 32 แสดงว่า การดำเนินการติดตามผลการจัดบริการแนะแนวครูแนะแนวส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.68 มีการติดตามผลนักเรียนเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว รองลงมา ร้อยละ 77.78 ได้ติดตามผลนักเรียนหลังรับบริการแนะแนว และร้อยละ 67.46 เก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่จบการศึกษา นักเรียนที่ออกกลางคัน และนักเรียนที่มาขอคำปรึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนกตามปัญหาการจัศบริการติดตามผล

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาในการจัศบริการติดตามผล		
ไม่มีปัญหา	32	25.39
มีปัญหา	94	74.60
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดการติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว	32	25.39
ขาดการติดตามผลนักเรียนที่ออกกลางคัน	43	41.13
ไม่มีการติดตามและรายงานผลนักเรียนที่มา รับบริการแนะแนว	24	19.05
ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผล มาจัดทำเป็นสถิติ	51	40.48
ขาดการติดตามและประเมินผล โดยรวม ของการจัศบริการแนะแนว	63	50.00

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 74.60 ประสบปัญหาในการจัศบริการติดตามผล โดยร้อยละ 50.00 ของปัญหาเป็นการขาดการติดตามและประเมินผล โดยรวมของการจัศบริการแนะแนว รองลงมาร้อยละ 41.13 ได้แก่ขาดการติดตามผลนักเรียนที่ออกกลางคัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการจัดสถานที่และวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาการจัดอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	13	10.32
มีปัญหา	113	89.68
มีปัญหาได้แก่		
ไม่มีการจัดห้องแนะแนวที่เป็นเอกเทศ	101	80.16
วัสดุ อุปกรณ์การแนะแนวไม่เพียงพอ	91	72.22
การจัดเก็บ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือไม่เป็นระบบ	72	57.14

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 89.68 มีปัญหาในการจัดอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บริการแนะแนว โดยปัญหาส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.16 ไม่มีการจัดห้องแนะแนวที่เป็นเอกเทศ รองลงมา ร้อยละ 72.22 ได้แก่วัสดุ อุปกรณ์การแนะแนวไม่เพียงพอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของครูแนะแนว จำนวนตามปัญหาการประชาสัมพันธ์
งานแนะแนว

รายการ	จำนวน (N=126)	ร้อยละ
ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว		
ไม่มีปัญหา	17	13.49
มีปัญหา	109	86.51
มีปัญหา ได้แก่		
ขาดสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	82	65.08
ไม่มีการจัดทำวารสาร จดสาร แผ่นพับเกี่ยวกับ		
การแนะแนวเผยแพร่	71	56.35
ขาดการประชาสัมพันธ์งานแนะแนว		
ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ	79	62.69

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ร้อยละ 86.51 มีปัญหาในการดำเนินการ
ประชาสัมพันธ์งานแนะแนว โดยปัญหาส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.08 ได้แก่ ขาดสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ
ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ รองลงมา ร้อยละ 62.69 ขาดการประชาสัมพันธ์งานแนะแนวร่วมกับ
หน่วยงานอื่น และร้อยละ 56.35 ไม่มีการจัดทำวารสาร จดสาร แผ่นพับเกี่ยวกับการแนะแนว
เผยแพร่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดบริการ
แนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนทั้งหมด 15 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ในเขตการศึกษา 11 ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 5 คน
ชัยภูมิ 2 คน บุรีรัมย์ 3 คน สุรินทร์ 3 คน และศรีสะเกษ 2 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยวิธี
การจับสลากตามสัดส่วนของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ ในแต่ละจังหวัด ข้อมูลความคิดเห็น
จากการสัมภาษณ์ได้รวบรวมสรุปไว้ ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารโรงเรียนที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 11 คน มีอายุระหว่าง
41-50 ปี จำนวน 7 คน ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 6 คน และ ระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 2 คน
และผู้บริหารส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 13 คน ปริญญาโท 2 คน จบสาขาวิชาประอม-
ศึกษา จำนวน 3 คน จบสาขาวิชาอื่น ๆ 12 คน และผู้บริหารโรงเรียนที่ให้สัมภาษณ์ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน อาจารย์ใหญ่ 5 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนจำนวน 4 คน และผู้
ช่วยอาจารย์ใหญ่ 1 คน

**ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวและข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวใน
โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากรแนะแนว

ผู้บริหารโรงเรียน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอบรม สัมมนา แก่คณะครูหรือ
บุคลากรในค่านแนะแนวโดย ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่จำนวน 8 คน อยากให้มีการจัดอบรมการ
แนะแนวแก่คณะครูในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ โดยตรงเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการ
ศึกษาต่อ การแนะแนวอาชีพ โดยรวมอบรมเฉพาะในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ อาจจะรวม
ในระดับอำเภอหรือเขต ซึ่งจะมีปัญหาการแนะแนวที่คล้ายกัน ร้องลงมาผู้บริหารจำนวน 5 คน
อยากจะได้ครูแนะแนวที่จบสาขาแนะแนวมาทำงานจัดบริการแนะแนวให้กับนักเรียน โดยให้เหตุ
ผลว่าการจัดอบรมเป็นการแก้ปัญหาได้เพียงระยะเท่านั้น ส่วนผู้บริหารจำนวน 3 คนอยากให้มี

การอบรมบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ โดยอบรมในลักษณะเชิงปฏิบัติการ เพราะการอบรมที่ผ่าน มาเป็นเพียงให้แนวปฏิบัติในลักษณะกว้าง ๆ และผู้บริหารเกือบจะทั้งหมดได้กล่าวถึงปัญหาใน การดำเนินงาน ได้แก่บุคลากรมีจำนวนจำกัดซึ่งครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง การจัด บริการแนะแนวจึงกระทำได้เป็นบางส่วนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบุคลากรในการพัฒนางานแนะแนวในโรงเรียน โครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จำนวน 10 คนได้ส่งบุคลากรเข้าอบรม การแนะแนวตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ไล่จัด เช่นกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา ศูนย์ แนะแนวการศึกษาและอาชีพประจำจังหวัด รองลงมาจำนวน 8 คน อยากให้มีการกำหนดตำแหน่ง หรืออัตราค่าจ้างครูแนะแนวให้แก่โรงเรียนขยายโอกาส ผู้บริหารจำนวน 6 คนมีความเห็นว่า จะ จัดอบรมครูทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้และเข้าใจในการให้บริการแนะแนวนักเรียน โดยเฉพาะ ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ดูแลที่ใกล้ชิดนักเรียนอยู่แล้วให้สามารถแนะแนวหรือให้คำ ปรึกษาแก่นักเรียนได้ ผู้บริหารจำนวน 2 คนได้แสดงความคิดเห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนส่วน ใหญ่ คิดว่างานแนะแนวไม่มีความสำคัญ จึงควรมีการกระตุ้นให้ครูทุกคนเห็นความสำคัญของ งานแนะแนว โดยผู้บริหารต้องลงไปดูผลงานแนะแนวอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าผู้ที่ เข้ามารับหน้าที่เป็นครูแนะแนวถ้าเป็นผู้ที่มีความสนใจและรักในงานแนะแนวแล้วก็จะช่วยให้งาน แนะแนวพัฒนาขึ้นได้

การจัดระบบงานแนะแนว

ผู้บริหารจำนวน 8 คน มีความคิดเห็นว่างานแนะแนวที่ทำอยู่ส่วนใหญ่โรงเรียนก็ปฏิบัติอยู่ แล้วเพียงแต่ว่าไม่มีการจัดระบบงานให้ชัดเจนเนื่องจากขาดปัจจัยหลายอย่าง เช่นบุคลากรที่มีความ รู้เฉพาะ ห้องแนะแนวที่เป็นเอกเทศ ขาดงบประมาณที่จะมาดำเนินการ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน รายงานว่าโรงเรียนได้มีการจัดทำเป็นโครงการจัดบริการแนะแนวในแต่ละปีการศึกษา โดย ได้มีการจัดทำเป็นขอบเขตของงานแนะแนวที่จะดำเนินงานในปีการศึกษานั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติ จะไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน เช่น ถ้านักเรียนมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นก็จะเข้าไปแก้ไขในส่วนที่เป็น ปัญหาเป็นเรื่อง ๆ ไป ส่วนใหญ่จะเน้นนักเรียนที่มีปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน ให้ความ เห็นว่าโรงเรียนมีการจัดระบบงานแนะแนวไว้ โดยมีแผนการปฏิบัติงานไว้ชัดเจนทั้ง 5 บริการ นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความเห็นว่า โรงเรียนมีแผนงานและนโยบายไว้แต่ในการปฏิบัติครูขาด ความรู้ความเข้าใจ จึงทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้จึงดูเหมือนว่า งานแนะแนวไม่เป็นระบบที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดระบบงานแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ โรงเรียนควรจะมีการวางแผนหรือแผนงานแนะแนวไว้ให้ครบทั้ง 5 บริการให้ชัดเจน หรือผู้ที่รับผิดชอบควรจะทำเป็นโครงการแนะแนวเสนอฝ่ายบริหารของโรงเรียนเพื่อเสนอของบประมาณก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี โดยจัดทำขอบเขตของงานที่จะดำเนินการให้ชัดเจน นอกจากนี้ฝ่ายที่รับผิดชอบงานแนะแนวควรจะดำเนินการรวบรวมงานแนะแนวที่โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่แล้วมาจัดวางระบบให้ชัดเจน และหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดส่งบุคลากรที่จบสาขาวิชาแนะแนวมาเพื่อให้จะได้เข้าใจระบบงานแนะแนว

ด้านปริมาณและคุณภาพของเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแนะแนว

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คนรายงานว่าโรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือ แบบฟอร์ม เอกสารและสื่อที่ใช้ประกอบการแนะแนวเช่น ชุดการสอนแนะแนวสำเร็จรูปโดยการศึกษา ประยุกต์จากเอกสาร ตำรา วารสารแนะแนว เอกสารที่ได้จากการอบรมซึ่งทำตามสภาพที่ทำได้ เพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ ผู้บริหารจำนวน 5 คน ให้ความเห็นว่าสื่อแนะแนวผลิตได้ยาก ส่วนหนึ่งมาจากบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ ส่วนมากโรงเรียนจะใช้สื่ออุปกรณ์เท่าที่มีอยู่ ซึ่งได้รับจากการจัดส่งมาให้ของหน่วยงานต่าง ๆ หรือส่วนหนึ่งก็อาศัยยืมมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผู้บริหารจำนวน 4 คน ให้ความเห็นว่าสื่อ อุปกรณ์การแนะแนวมีเพียงเล็กน้อย แต่ก็ขาดการจัดเก็บที่เป็นระบบเนื่องมาจากอาคารสถานที่ไม่เพียงพอที่จะนำมาจัดทำเป็นห้องแนะแนว และผู้บริหาร 2 คน รายงานว่าสื่อการแนะแนวไม่มีเลยมีเพียงเอกสารเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านปริมาณและคุณภาพของเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแนะแนว โรงเรียนควรจะมีวิทยากรภายนอกมาแนะแนวให้กับนักเรียนเป็นบางโอกาส นอกจากนี้โรงเรียนควรจะพานักเรียนไปทัศนศึกษาสถานศึกษาที่เรียน สถานะที่ทำงานซึ่งเป็นสถานที่จริง และหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจะมีการผลิตสื่อที่เป็น วัสดุทัศนเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน โดยจัดส่งไปตาม โรงเรียนต่าง ๆ

การขอความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 7 คน ได้ขอความร่วมมือและประสานงานกับโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เพื่อขอความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น ขอยืมสื่อ เครื่องมือแบบฟอร์ม การแนะแนว รวมทั้งศึกษาดูงาน ขอคำแนะนำ และเชิญมาเป็นวิทยากรแนะแนว และนอกจากนี้โรงเรียนยังได้ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เรืองตามลำดับได้แก่ ศูนย์แนะแนวการ

ศึกษาและอาชีพประจำจังหวัด เพื่อขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับการแนะแนว หน่วยงานจังหวัด ประชา-
ตงเคราะห์จังหวัด เพื่อขอร่วมช่วยเหลือในด้านการจัดหางานให้นักเรียนทำเมื่อจบการศึกษา หรือ
ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการจัดสอน
วิชาชีพต่าง ๆ รวมทั้งนำนักเรียนเข้าฝึกวิชาชีพร่วมกับนักศึกษา กศน. วิทยาลัยต่าง ๆ ในจังหวัด
เช่นวิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อเชิญเป็นวิทยากรในการแนะ-
แนวการศึกษาต่อ และขอสิทธิพิเศษให้นักเรียนขยายโอกาสได้เข้าเรียน มุตนธิ์ต่าง ๆ ทั้งในและ
ต่างประเทศ เพื่อขอทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน บริษัทเอกชนต่าง ๆ เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ด้านงบประมาณและรับนักเรียนเข้าทำงานเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว และสำรวจใน
ท้องถิ่น เพื่อช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียน

ข้อเสนอแนะแนวทางในการขอความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ
ผู้บริหารให้ความเห็นว่า ควรจะมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้รับ
ข้อมูลที่ทันสมัยและข้อมูลที่หลากหลายมาบริการให้นักเรียนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จำนวน 12 คน ให้ความเห็นว่างบประมาณเพื่อใช้ในการจัด
บริการแนะแนวโดยตรงไม่มี แต่ผู้บริหารจำนวน 4 คน รายงานว่าถ้าฝ่ายแนะแนวจัดทำโครงการ
แนะแนวและนำเสนอฝ่ายบริหารในแต่ละปีการศึกษานั้น ก็จะจัดสรรงบประมาณให้ตามความ
เหมาะสมและสภาพของงบประมาณที่มีอยู่ ผู้บริหารจำนวน 3 คน ให้ความเห็นว่างบประมาณ
สำหรับงานแนะแนวมีน้อย ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่จะนำไปจัดทำเอกสารเพื่อใช้ประกอบการ
แนะแนวซึ่งก็ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการใช้งบประมาณเพื่อการแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียน
จำนวน 9 คน ให้ความเห็นว่า เนื่องจากงบประมาณแนะแนวที่จัดสรรมาให้โดยตรงไม่มี โรงเรียน
จะใช้วิธีการหาเงินนอกระบบมาใช้โดยการขอบริจาคจากคณะครู ผู้ปกครองหรือผู้มีจิตศรัทธา
นอกจากนี้ผู้บริหารจำนวน 7 คน ได้จัดสรรงบประมาณโดยแบ่งงบประมาณจากเงินอุดหนุนการ
ศึกษาหรือเงินงบประมาณราชภัฏของนักเรียนมาใช้ในโครงการแนะแนวที่ฝ่ายแนะแนวเสนอ โดย
ให้ความคิดเห็นว่า งานแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาซึ่งสามารถใช้เงินอุดหนุนการศึกษาไป
ใช้สนับสนุนได้ตามความจำเป็น

ด้านสถานที่ในการจัดบริการแนะแนว

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จำนวน 9 คนให้ความเห็นว่าห้องแนะแนวมีความจำเป็นอยากให้มีห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน ผู้บริหารจำนวน 6 คน รายงานว่ายังไม่มีการจัดห้องแนะแนวให้เป็นสัดส่วนได้เนื่องจากห้องเรียนยังไม่เพียงพอ จึงไม่มีห้องที่จะนำมาจัดทำเป็นห้องแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การให้บริการแนะแนวไม่เป็นระบบที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีผู้บริหารให้ความเห็นว่า ห้องแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ ตามสภาพที่เป็นจริง ถึงจะมีห้องเป็นสัดส่วนก็ยังไม่ค่อยมีนักเรียนเข้าไปใช้บริการ ถ้านักเรียนมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะเข้าไปปรึกษากับครูประจำชั้น ซึ่งถือว่าเป็นห้องแนะแนวไปในตัว

ข้อเสนอแนะในการจัดห้องหรือสถานที่ให้บริการแนะแนว ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 8 คน รายงานว่าโรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำเป็นมุมแนะแนวที่เป็นสัดส่วน โดยแบ่งพื้นที่จากห้องอื่น ๆ ผู้บริหารจำนวน 3 คนกล่าวว่าโรงเรียนยังใช้วิธีการแนะแนวโดยใช้ร่วมกับห้องอื่น ๆ ตามความสะดวก เช่น ใช้ห้องเรียนหลังจากเรียนเสร็จแล้ว หรือ ได้ร่วมไม้กันในบริเวณโรงเรียน

ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานแนะแนว

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จำนวน 10 คน รายงานว่ามีการประชาสัมพันธ์ในตอนเช้าหน้าเสาธงให้นักเรียนรับทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว รองลงมาผู้บริหารจำนวน 9 คน มอบหมายให้ครูแนะแนวชี้แจงให้นักเรียนในคาบกิจกรรมแนะแนว ในการประชาสัมพันธ์จะต้องมีการชี้แจงให้คณะครูในโรงเรียนได้รับทราบ ผู้บริหารจำนวน 4 คนชี้แจงในที่ประชุมประจำเดือน นอกจากนั้นก็มีการจัดป้ายนิเทศ ประกาศเสียงตามสายในตอนพักกลางวันและมีการประชุมชี้แจงร่วมกันระหว่างคณะครู ผู้ปกครองก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากการให้บริการแนะแนวแก่นักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือกันหลายฝ่ายทั้งคณะครูในโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยเฉพาะครูในโรงเรียนซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในการแนะแนวจึงควรจะมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง คณะครูอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้เข้าใจ และให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวให้กับนักเรียน

ความพึงพอใจกับการทำงานให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 8 คน มีความพอใจเพียงเล็กน้อย เนื่องจากยังไม่สามารถทำได้ให้ครบองค์ประกอบ ตามที่กำหนด เพียงแต่ให้บริการแก่นักเรียนตามสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้บริหารจำนวน 5 คน กล่าวว่าโดยภาพรวมแล้วไม่ค่อยพอใจเพราะยังขาดปัจจัยสนับสนุนหลาย

อย่าง เช่น ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร และอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ และผู้บริหารจำนวน 2 มีความพอใจในระดับปานกลาง ในด้านของการให้บริการแก่นักเรียนซึ่งก็ได้ช่วยเหลือนักเรียนทุกด้านที่มีปัญหา เพียงแต่การจัดการระบบงานแนะแนวยังไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรจะมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวให้กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นการเฉพาะเพื่อจะให้เห็นความสำคัญเข้าใจและสนับสนุนงานแนะแนวอย่างเต็มที่
2. ควรจะจัดให้ครูทุกคนมีหน้าที่ในการแนะแนว โดยเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่า และควรจะมีการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ
3. อยากให้หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่รับผิดชอบมองเห็นความส
แนะแนว ควรจะจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรสาขาแนะแนวให้แก่โรงเรียนขยายโอกาส
4. อยากให้หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงผลิตสื่อที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ เช่น วัสดุทัศนเกี่ยวกับการแนะแนวเรื่องต่าง ๆ หรือหนังสือแนะแนวรายเดือน โดยเสนอเป็นบทความแนะแนวให้ครอบคลุมทั้งการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวจัดส่งไปตามโรงเรียน
5. ควรจะมีการจัดแนะแนวรวมกลุ่มเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ โดยจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมและสะดวก และเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาแนะแนวให้กับนักเรียน

ตอนที่ 4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูแนะแนว

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูแนะแนว จำนวนทั้งหมด 15 คน เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ เขตการศึกษา 11 ที่เป็นโรงเรียนเดียวกันกับที่ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 5 คน ชัยภูมิ 2 คน บุรีรัมย์ 3 คน สุรินทร์ 3 คน และศรีสะเกษ 2 คน ข้อมูลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ครูแนะแนวได้รวบรวมสรุปไว้ ดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ครูแนะแนวที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 11 คน มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 9 คน ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 4 คน และระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 2 คน และครูแนะแนวส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 14 คน ปริญญาโท 1 คน จบสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว จำนวน 4 คน จบสาขาวิชาอื่น ๆ 11 คน

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว ปัญหา และข้อเสนอแนะการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียน

ครูแนะแนวส่วนใหญ่จำนวน 10 คนรายงานว่าในการสำรวจข้อมูลนักเรียนส่วนใหญ่ข้อมูลที่ได้มาไม่ครบสมบูรณ์นักเรียนตอบไม่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากนักเรียนอายุน้อยกว่าที่ควรจะให้ข้อมูลที่แท้จริง ครูแนะแนวจำนวน 4 คนรายงานว่าสาเหตุที่ได้ข้อมูลไม่เป็นจริงเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ทราบข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับตนเอง วิธีการในการสำรวจนั้นส่วนใหญ่จะใช้แบบสอบถามทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง ส่วนปัญหาในการดำเนินการสำรวจได้แก่ ครูในโรงเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่มีเวลาในการสำรวจข้อมูลนักเรียนได้ทั่วถึง นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการตอบ

ข้อเสนอแนะแนวทางการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ควรจะให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้สำรวจข้อมูลนักเรียน โดยฝ่ายแนะแนวเป็นผู้จัดทำจัดหาแบบฟอร์มสนับสนุน วิธีการที่จะได้ข้อมูลชัดเจนและตรงตามความเป็นจริงคือใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสังเกตโดยตรง ต้องมีการประสานงานกันระหว่างครูประจำชั้น ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และต้องสร้างความเข้าใจ ความคุ้นเคยกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและให้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริง

ด้านบริการสนเทศ

ครูแนะแนวรายงานว่ามีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อนำเสนอข้อมูลสนเทศให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน โดยนำข้อมูลที่นักเรียนสนใจมานำเสนอให้หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนได้รับทราบ เช่น การปรับตัวของวัยรุ่น ข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ซึ่งครูแนะแนว จำนวน 10 คน มีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การเรียนในวิชาต่าง ๆ วิชาเลือก รวมทั้ง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัว ข้อมูลที่นำมาเสนอนั้นครูแนะแนวจำนวน 7 คน ได้นำมาจากเอกสาร ตำรา จากหน่วยงานแนะแนวที่จัดส่งมาให้ ส่วนปัญหาในการจัดบริการสนเทศ ครูแนะแนวจำนวน 6 คนรายงานว่าฝ่ายแนะแนวขาดข้อมูลสนเทศที่ทันสมัย และข้อมูลมี น้อยไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ครูแนะแนวจำนวน 3 คน รายงานด้วยว่ามีการนำเสนอ ข้อสนเทศต่าง ๆ แต่นักเรียนไม่ให้ความสนใจ

วิธีการนำเสนอข้อมูลสนเทศ ครูแนะแนวจำนวน 10 คน นำเสนอด้วยการจัดป้ายนิเทศ ครูแนะแนวจำนวน 7 คน นำเสนอโดยการบรรยาย ในคาบกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวจำนวน 3 คน มีการจัดทำเป็นเอกสาร แผ่นพับ ให้กับนักเรียนได้อ่าน นอกจากนี้ ก็มีการนำเสนอโดยจัดทำเป็นห้องสมุดอาชีพ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ แสดงบทบาทสมมุติ

ข้อเสนอแนะแนวทางจัดบริการสนเทศ ฝ่ายแนะแนวควรจะมีการประสานงานกับหน่วยงานแนะแนวต่าง ๆ เพื่อขอข้อมูลหรือได้รับการจัดส่งข้อมูลสนเทศที่ทันสมัยมาเสนอให้กับนักเรียน

ด้านบริการให้การศึกษา

ครูแนะแนวจำนวน 7 คน รายงานว่านักเรียนที่มาขอคำปรึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาส่วนตัว เป็นปัญหาเรื่องการปรับตัวซึ่งเป็นช่วงของวัยรุ่น รองลงมาครูแนะแนวจำนวน 6 คน รายงานว่านักเรียนมีปัญหาครอบครัว ความยากจนของครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ครูแนะแนวจำนวน 5 คน รายงานว่านักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน เรียนไม่เข้าใจ นอกจากนี้ก็มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน การทะเลาะวิวาท ปัญหาขาดสติ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และคำประเวณี

ปัญหาในการให้บริการให้คำปรึกษา ได้แก่ ครูแนะแนวไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษา ขาดความรู้และทักษะรวมทั้งประสบการณ์ในการให้คำปรึกษามีน้อยทำให้ไม่มีความมั่นใจในการให้คำปรึกษา นอกจากนี้คือไม่มีห้องให้การศึกษาที่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่สะดวกต่อการให้บริการแก่นักเรียน และปัญหาของนักเรียนที่ไม่กล้าเข้ามาปรึกษาครูเมื่อเกิดปัญหา

ข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการให้คำปรึกษา ควรจะจัดอบรมให้ครูทุกคนมีความรู้ที่จะให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ โดยเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดและรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ควรจะมีการประสานกันระหว่างครูประจำชั้น ครูแนะแนว และผู้บริหารเพื่อช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียน และถ้าจัดสรรครูที่จบสาขาแนะแนวโดยตรงก็จะช่วยให้การให้บริการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ครูแนะแนวจำนวน 7 คน รายงานว่าโรงเรียนได้จัดวิชาชีพให้นักเรียนได้เรียนในคาบวิชาอิสระ เป็นวิชาเกี่ยวกับช่างต่าง ๆ เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างปูน ช่างเชื่อม ตัดเย็บเสื้อผ้า ครูแนะแนวจำนวน 6 คน ได้จัดให้นักเรียนได้ฝึกอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา โดยมีการประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อนำงบประมาณและวิทยากรมาให้ความรู้ ครูแนะแนวจำนวน 3 คน ได้จัด

หางานให้นักเรียนทำในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ หรือปิดภาคเรียน นอกจากนั้นก็จะมีกิจกรรมโดยจัดให้มีบริษัทจำลองเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกและมีรายได้ และจัดให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์อาชีพที่สนใจในชุมชน และจัดทำเป็นแฟ้มอาชีพ

ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล เนื่องจากบุคลากรมีจำกัดและขาดครูที่มีความสามารถด้านการสอนวิชาชีพ จึงควรที่จะเชิญวิทยากรนอกที่มีความรู้ด้านอาชีพมาช่วยสอนและฝึกให้กับนักเรียน และหน่วยงานต้นสังกัดควรที่จะจัดอัตราครูวิชาชีพให้กับโรงเรียน โครงการขยายโอกาสฯ เพิ่มขึ้น

กิจกรรมชุมนุมที่จัดให้กับนักเรียน ครูแนะแนวทั้งหมดรายงานว่าโรงเรียนมีการจัดชุมนุมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสมัครใจ โดยชุมนุมที่จัดได้แก่ ชุมนุมกีฬา ชุมนุมเกี่ยวกับวิชาการ คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา ชุมนุมเกี่ยวกับวิชาชีพ คือ เกษตรกรรม ช่างต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีชุมนุมดนตรี ชุมนุมพุทธศาสนา โดยครูแนะแนวจำนวน 13 คน รายงานว่านักเรียนจะเข้าสมัครในชุมนุมกีฬามากที่สุด แต่การเข้าเรียนในชุมนุมต่าง ๆ นั้นมีข้อจำกัดเนื่องจากแต่ละชุมนุมต้องรับนักเรียนจำนวนจำกัด เพราะบุคลากรไม่เพียงพอ ทำให้นักเรียนบางส่วนได้เข้าเรียนในชุมนุมที่ไม่ต้องการ

ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนมีส่วนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดเงิน ขาดแคลน ซึ่งฝ่ายแนะแนวมีการสำรวจนักเรียนที่ขาดแคลนเรียงตามลำดับเพื่อจัดสรรทุนการศึกษาให้ โดยครูแนะแนวทั้งหมดที่สัมภาษณ์รายงานว่าโรงเรียนมีการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนโดยการขอทุนจากมูลนิธิต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยครูแนะแนวจำนวน 4 คนรายงานว่าโรงเรียนได้รับทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดเงินซึ่งเป็นทุนต่อเนื่องจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ครูแนะแนวจำนวน 4 คน รายงานว่าโรงเรียนมีกองทุนการศึกษาจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค โดยใช้ดอกเบี้ยนำมาจัดสรรทุนการศึกษาให้กับนักเรียน นอกจากจะให้ทุนการศึกษาแล้วโรงเรียนยังจัดสรรอุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้าแจกให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน แต่ถึงอย่างไรก็ตามนักเรียนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสฯ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ขาดเงินทุนการศึกษาหรืออุปกรณ์การเรียนที่จัดสรรให้จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

ด้านบริการติดตามและประเมินผล

ครูแนะแนวจำนวน 9 คนรายงานว่าโรงเรียนมีการติดตามนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้วทั้งที่เรียนต่อและไม่ได้เรียนต่อ ครูแนะแนวจำนวน 6 คนใช้วิธีการติดตามโดยใช้ไปรษณียบัตรให้นักเรียนส่งกลับคืนมายังโรงเรียน ครูแนะแนวจำนวน 2 คน ใช้จดหมายส่วนตัวในการติดตามนักเรียนที่จบ นอกจากนั้นยังติดตามโดยการสอบถามโดยตรงจากญาติ หรือจากเพื่อน หรือรุ่นน้องที่ใกล้ชิดในหมู่บ้านเดียวกันกับนักเรียน ส่วนการติดตามผลการจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ

ครูแนะแนวจำนวน 4 คนมีการติดตามผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา และติดตามนักเรียนที่เข้ารับบริการแนะแนวโดยประสานงานกับครูประจำชั้นที่นักเรียนมีปัญหาให้ช่วยติดตามนักเรียนที่เข้ารับบริการแนะแนว ส่วนปัญหาในการติดตามผลนักเรียน คือนักเรียนที่จบไปแล้วจะไม่คอยให้ความร่วมมือในการตอบไปรษณียบัตร และนอกจากนี้การติดตามผลการจัดบริการทั้ง 5 บริการ ครูแนะแนวของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศลำดับที่ 1 ในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ ได้เสนอแนะดังนี้ คือ บริการสำรวจข้อมูลนักเรียน ควรให้ผู้ช่วยฝ่ายธุรการเป็นผู้ดำเนินการติดตามผล เพราะข้อมูลที่รวบรวมมาได้ต้องบันทึกลงในระเบียบงานสะสม บริการสนเทศ ให้ฝ่ายวิชาการติดตามผล เพราะข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำเสนอให้กับนักเรียนได้รับทราบจะผ่านทางฝ่ายวิชาการ บริการให้การปรึกษา ครูแนะแนวจะเป็นผู้ดำเนินการเอง เพราะต้องอาศัยเทคนิคและความรู้ทางจิตวิทยาในการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวนักเรียน ให้ฝ่ายกิจการนักเรียน เพราะเกี่ยวข้องกับการสำรวจความต้องการด้านทุนการศึกษา ความขาดแคลนอาหารกลางวัน เสื้อผ้า และอุปกรณ์การเรียน ส่วนบริการติดตามผล ให้ผู้บริหารดำเนินการติดตามประเมินผลด้วยตนเอง

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ครูที่มารับผิดชอบงานแนะแนว ขาดความศรัทธาในการเป็นครูแนะแนว ซึ่งส่งผลให้งานแนะแนวไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ถ้าได้ครูแนะแนวที่จบด้านแนะแนว หรือเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในการแนะแนว จะทำให้งานแนะแนวดำเนินการที่เป็นระบบชัดเจน ปัญหาในการดำเนินการแนะแนวส่วนหนึ่งมาจากครูในโรงเรียน ไม่ยอมรับและไม่เห็นประโยชน์ของการแนะแนว จะให้เวลาคามกิจกรรมแนะแนวไปทำกิจกรรมอื่น ควรจะจัดอบรมเฉพาะครูแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ เพราะจะเข้าใจปัญหาที่คล้ายกัน เพื่อจะหาวิธีการแก้ปัญหาคงกัน การอบรมที่ผ่านมาส่วนใหญ่อบรมร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป และครูแนะแนวส่วนใหญ่เสนอแนะว่าควรจะมีอัตรากูแนะแนวที่จบมาโดยตรงในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษามัธยมศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 5 แนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 5.1 แนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา (ฉบับร่าง)

การเสนอแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ตั้งกักสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย รวบรวมประเด็นจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน และครูแนะแนว และศึกษาจากแบบสอบถาม ชนิดปลายเปิดของผู้บริหาร โรงเรียน และครูแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุป รวบรวมเป็นประเด็นปัญหาเพื่อสร้างแนวทาง ในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ก่อนที่จะนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของแนวทาง และเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงแนวทางการจัดบริการแนะแนว เพื่อให้เป็นแนวทางที่ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีดังนี้

ประเด็นปัญหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหา จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนว ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นปัญหาเพื่อสร้างแนวทาง การแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดบริการแนะแนว ขาดทักษะ ที่จำเป็นในการสร้างสื่อ เครื่องมือเพื่อสำรวจข้อมูลนักเรียน ครูบางคนไม่มีรู้ทางด้านจิตวิทยาแนะ-แนวและการให้การปรึกษา
2. ครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาให้กับงานแนะแนวเนื่องจากต้องรับ รับผิดชอบภาระหน้าที่งานอื่นอีกมาก
3. งานแนะแนวในโรงเรียน โครงการขยาย โอกาสทางการศึกษา ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน
4. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มีงบประมาณน้อยและไม่เพียงพอที่จะ นำมาใช้ดำเนินงานแนะแนวโดยตรงและงบประมาณไม่เพียงพอในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาด แคลน ทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เป็นไปตามแผนหรือ โครงการที่กำหนดไว้
5. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ยังขาดสถานที่เพื่อที่จะนำมาจัดทันทัน เป็น ห้องแนะแนว หรือห้องให้คำปรึกษาที่เป็นเอกเทศ ทำให้ไม่สะดวกแก่การให้บริการแก่นักเรียน

6. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดเอกสาร คำรา สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าสำหรับครู

7. ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนขาดข้อมูลสนเทศที่ทันสมัยและอุปกรณ์ที่จำเป็นที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักเรียน

8. นักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการแนะแนวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นไม่กล้าที่จะเข้าไปขอรับบริการจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน

9. การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนลงในทะเบียนสะสมไม่มีความต่อเนื่อง

10. ฝ่ายแนะแนวยังขาดการติดตามประเมินผลทั้งการประเมินผลในแต่ละบริการและการประเมินผลโดยรวมของการจัดบริการแนะแนว

แนวทางการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนว ประกอบกับข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร คำรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมเพื่อสร้างเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. แนวทางการแก้ปัญหาในกรณีที่บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในการให้บริการแนะแนวควรจะดำเนินการดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรแนะแนวในโรงเรียนประจำจังหวัดเพื่อรับผิดชอบจัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวให้แก่บุคลากรในจังหวัดนั้น ๆ

1.2 โรงเรียนควรจัดให้บุคลากรได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานตามโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานแนะแนว เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การทำงานซึ่งกันและกัน โดยศึกษาถึงการดำเนินงานให้บริการทั้ง 5 บริการ การจัดห้องหรือสถานที่ให้บริการแนะแนว การจัดทำสื่อ เครื่องมือ แบบฟอร์มต่าง ๆ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรเปลี่ยนครูแนะแนวบ่อยครั้ง เพราะจะทำให้เสียเวลาในการเรียนรู้งาน

1.4 โรงเรียนควรจัดหาเอกสาร คำราเกี่ยวกับงานแนะแนวโดยจัดไว้ในห้องสมุดหรือในห้องแนะแนวเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้ศึกษาค้นคว้า

1.5 ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพประจำจังหวัด หรือกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการแนะแนว รวมทั้งเทคนิคการผลิตสื่อ เครื่องมือต่างๆ ให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

1.6 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอัตราครูแนะแนวที่จบสาขาแนะแนวโดยตรงบรรจุให้ไปสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสฯ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการแก้ปัญหาในกรณีครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาให้กับงานแนะแนวเนื่องจากต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่งานอื่นอีกมาก ควรจะดำเนินการดังนี้

2.1 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรดำเนินการประสานงานกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือประชุมชี้แจงหาข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ช่วยงานและดูแลงานด้านแนะแนวในชั้นของตนเองที่รับผิดชอบ

2.2 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจะลดคาบชั่วโมงสอนวิชาอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาแนะแนวของครูแนะแนวให้น้อยลง เพื่อจะได้มีเวลาปฏิบัติงานแนะแนวเพิ่มมากขึ้น

2.3 โรงเรียนควรจัดให้ครูแนะแนวที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้มีเวลานั่งประจำในห้องแนะแนวเพื่อให้บริการแก่นักเรียน

2.4 โรงเรียนควรจัดส่งครูทุกคนในโรงเรียนให้มีโอกาสเข้าอบรมเกี่ยวกับงานแนะแนว เพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้และจัดให้มีบทบาทในการให้บริการแนะแนวร่วมกัน

2.5 ครูแนะแนวควรจะตระหนักในความสำคัญของงานแนะแนวและควรเสียสละเวลาให้กับงานแนะแนวอย่างจริงจัง

3. แนวทางการแก้ปัญหาหางานแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ควรจะดำเนินการดังนี้

3.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแนะแนวเพื่อดำเนินการเขียนแผนปฏิบัติงานและโครงการแนะแนวประจำปีการศึกษา

3.2 คณะกรรมการแนะแนวที่ได้รับการแต่งตั้งควรจัดประชุมเพื่อดำเนินการจัดวางระบบงานแนะแนวและจัดแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ทุกคนได้ทราบอย่างชัดเจน และประสานงานโดยใช้วิธีการสื่อสารภายในโรงเรียนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ในงานแนะแนว

3.3 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวและควรติดตามและนิเทศการปฏิบัติงานแนะแนวตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ มีงบประมาณน้อยและไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ดำเนินงานแนะแนวโดยตรงและงบประมาณไม่เพียงพอในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ ควรจะดำเนินการดังนี้

4.1 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรเขียนโครงการแนะแนวและนำเสนอฝ่ายบริหารของโรงเรียนเพื่อของบประมาณก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี

4.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานแนะแนวโดยตรง

4.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดหางบประมาณนอกระบบโดยขอความร่วมมือหรือขอบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาหรือจากหน่วยงานเอกชน

5. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดสถานที่เพื่อที่จะนำมาจัดทำเป็นห้องแนะแนว หรือห้องให้คำปรึกษาที่เป็นเอกเทศ ทำให้ไม่สะดวกแก่การให้บริการแก่นักเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

5.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของห้องแนะแนวและดำเนินการให้มีการจัดห้องแนะแนวที่เป็นสัดส่วน

5.2 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำเป็นมุมแนะแนวที่เป็นสัดส่วนโดยแบ่งพื้นที่จากห้องอื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้สะดวก

6. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดเอกสาร ตำรา สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าสำหรับครู ควรจะดำเนินการดังนี้

6.1 กลุ่มโรงเรียนควรจัดห้องสมุดแนะแนวประจำกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นการเฉพาะ โดยจัดให้มีหนังสือ ตำรา วารสาร คู่มือและแบบทดสอบต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนว เพื่อบริการครูในกลุ่มโรงเรียน

6.2 โรงเรียนควรประสานงานกับสถานศึกษากรมสามัญศึกษาเพื่อศึกษารูขุม และขอ ยืมสื่อ เครื่องมือ และแบบทดสอบต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการงานแนะแนว

6.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำโครงการผลิตสื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานแนะแนว

6.4 ฝ่ายแนะแนวควรจัดขอข้อมูล เอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.5 ขอความร่วมมือบุคลากรแนะแนวในจังหวัดหรือระหว่างกลุ่ม โรงเรียนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเป็นชุดแนะแนวสำเร็จรูปหรือจัดทำเป็นชุดความรู้กระบวนการแนะแนว

7. แนวทางการแก้ปัญหากรณีฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนขาดข้อมูลสถานที่ทันสมัยและอุปกรณ์ที่จำเป็นที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

7.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ มานำเสนอแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

7.2 ฝ่ายแนะแนวจัดทำเอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผนภูมิ ไปสเตอร์เกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ การปรับตัว และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียน

7.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำรายการเทปแนะแนว โดยอัดจากบันทึกการกรอวิทยุ อ่านจากบทความแหล่งวิทยากรต่าง ๆ เปิดกระจายเสียงให้นักเรียนฟังในเวลาว่าง

7.4 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดส่งเอกสารข้อมูลให้แก่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

8. แนวทางการแก้ปัญหากรณีนักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการแนะแนวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ไม่กล้าที่จะเข้าไปขอรับบริการจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

8.1 ฝ่ายแนะแนวจัดประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ รับทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของบริการแนะแนวที่นักเรียนจะได้รับจากการเข้าใช้บริการแนะแนว

8.2 ฝ่ายแนะแนวควรประสานงานขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นเพื่อชี้แจงงานบริการแนะแนวให้นักเรียนเข้าใจ

8.3 ฝ่ายแนะแนวควรเชิญครูที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบไปพบมาร่วมปฏิบัติงานแนะแนวหรือให้การศึกษา

8.4 ครูแนะแนวต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียนทุกคน

9. แนวทางการแก้ปัญหากรณีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนลงในระบบสารสนเทศไม่มีความต่อเนื่อง ควรจะดำเนินการดังนี้

9.1 ฝ่ายแนะแนวควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน และบันทึกลงในระเบียบสะสม

9.2 ครูประจำชั้นควรหาเวลาสำรวจนักเรียนและบันทึกข้อมูลใหม่เพิ่มเติมลงใน ระเบียบสะสมอย่างสม่ำเสมอ

9.3 ควรประสานงานกันระหว่างครูแนะแนว ครูประจำชั้น และครูประจำวิชา เพื่อจัด ส่งข้อมูลนักเรียนบันทึกลงในระเบียบสะสมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

10. แนวทางการแก้ปัญหากรณีฝ่ายแนะแนวยังขาดการติดตามประเมินผลทั้งการประเมิน ผลในแต่ละบริการและการประเมินผล โดยรวมของการจัดบริการแนะแนว ควรจะดำเนินการดังนี้

10.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำแผนการประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวเป็นระยะ สรุปผลการดำเนินงานประจำภาค และประจำปีการศึกษา

10.2 ฝ่ายแนะแนวประสานงานกับครูประจำชั้นให้ช่วยติดตามผลนักเรียนในชั้นของ คนที่เข้ารับบริการแนะแนว

10.3 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวภายในโรงเรียนให้ ชัดเจนและผู้บริหารโรงเรียนควรนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5.2 ผลการตรวจสอบแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับร่าง)

ตารางที่ 36 ผลการตรวจสอบแนวทางการจัดบริการแนะแนว(ฉบับร่าง)ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
1. บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดบริการแนะแนว	1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรแนะแนวในโรงเรียนประจำจังหวัดเพื่อรับผิดชอบจัดฝึกอบรมและให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวให้แก่บุคลากรในจังหวัดนั้น ๆ	8	2	(เพิ่มเติม 1.1) ควรจัดให้มีการอบรมระยะยาวประมาณ 3 เดือนในสถาบันที่มีการสอนแนะแนวโดยตรง เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
	1.2 โรงเรียนควรจัดให้บุคลากรได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานตามโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานแนะแนว เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การทำงานซึ่งกันและกัน โดยศึกษาถึงการดำเนินงานให้บริการทั้ง 5 บริการ การจัดห้องหรือสถานที่ให้บริการแนะแนว การจัดทำสื่อ เครื่องมือ แบบฟอร์มต่าง ๆ	9	1	1.2 จัดอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานทุกภาคการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
	1.3 ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรเปลี่ยนครูแนะแนวบ่อยครั้ง เพราะจะทำให้เสียเวลาในการเรียนรู้งาน	7	3	(เพิ่มเติม 1.3) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจจนสามารถปฏิบัติงานแนะแนวในฐานะครูประจำชั้นได้
	1.4 โรงเรียนควรจัดหาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับงานแนะแนวโดยจัดไว้ในห้องสมุดหรือในห้องแนะแนวเพื่อให้นักลากรในโรงเรียนได้ศึกษาค้นคว้า	10	-	1.3 ควรคัดครูที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมใจรักในงานแนะแนวและเอาใจใส่อย่างจริงจัง
	1.5 ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพประจำจังหวัด หรือกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการแนะแนว รวมทั้งเทคนิคการผลิตสื่อ เครื่องมือต่างๆ ให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	9	1	(เพิ่มเติม 1.7) ให้สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาจัดหลักสูตรให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวกับการพัฒนาการศึกษาในหลักสูตรผู้บริหารทุกระดับ
	1.6 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอัตราครูแนะแนวที่จบสาขาแนะแนวโดยตรงบรรจุให้ไปสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อที่จะได้ดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	9	1	1.6 หน่วยงานต้นสังกัดควรบรรจุผู้ที่จบสาขาแนะแนวให้แก่โรงเรียนขยายโอกาสฯ ทุกโรงเรียนเพื่อจะได้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
2. ครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวไม่มีเวลาให้กับงานแนะแนวเพราะต้องรับผิดชอบงานอื่นมาก	2.1 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรดำเนินการประสานงานกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือประชุมชี้แจงหาข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ช่วยงานและดูแลงานด้านแนะแนวในชั้นของตนเองที่รับผิดชอบ	8	2	2.1 ผู้บริหารควรดำเนินการ โดยการออกเป็นคำสั่ง โดยให้ครูแนะแนวเป็นผู้ประสานงาน
	2.2 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจะลดคาบชั่วโมงสอนวิชาอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาแนะแนวของครูแนะแนวให้น้อยลง เพื่อจะได้มีเวลาปฏิบัติงานแนะแนวที่มากขึ้น	8	2	2.2 โรงเรียนควรจัดให้ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวมีชั่วโมงสอนที่พอเหมาะ และมีคาบเวลาปฏิบัติงานเพื่อบริการแก่นักเรียนอย่างชัดเจน
	2.3 โรงเรียนควรจะจัดให้ครูแนะแนวที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้มีเวลานั่งประจำในห้องแนะแนวเพื่อให้บริการแก่นักเรียน	10	-	2.2 ฝ่ายบริหารควรแต่งตั้งครูแนะแนวอย่างน้อย 2 คน เพื่อช่วยบริการให้คำปรึกษา
	2.4 โรงเรียนควรจัดส่งครูทุกคนในโรงเรียนได้มีโอกาสเข้าอบรมเกี่ยวกับงานแนะแนว เพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้และจัดให้มีบทบาทในการให้บริการแนะแนวร่วมกัน	9	1	2.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรชี้แจงให้ครูทุกคนทราบถึงความสำคัญของการแนะแนวก่อนส่งเข้ารับการอบรม

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
3. งานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษายังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน	2.5 ครูแนะแนวควรจะตระหนักในความสำคัญของงานแนะแนวและควรเสียสละเวลาให้กับงานแนะแนวอย่างจริงจัง	9	1	2.5 ครูแนะแนวได้มีการวางแผนปฏิบัติงาน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
	3.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแนะแนวเพื่อดำเนินการเขียนแผนปฏิบัติงานและโครงการแนะแนวประจำปีการศึกษา	9	1	3.1 ผู้บริหารควรมีการสั่งการและติดตามการดำเนินงานอย่างจริงจัง
	3.2 คณะกรรมการแนะแนวที่ได้รับแต่งตั้งควรจัดประชุมเพื่อดำเนินการจัดวางระบบงานแนะแนวและจัดแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ทุกคนได้ทราบอย่างชัดเจน และประสานงานโดยใช้วิธีการสื่อสารภายในโรงเรียนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในงานแนะแนว	9	1	3.2 ควรมีการประชุมชี้แจงก่อนเปิดภาคการศึกษาและขอความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกคน
	3.3 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวและควรติดตามและนิเทศการปฏิบัติงานแนะแนวตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ	9	1	3.1 ครูแนะแนวควรเขียนโครงการและแผนการนิเทศที่ชัดเจน

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
4. งบประมาณในการจัดบริการแนะแนวมีน้อยและไม่เพียงพอ	4.1 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรเขียนโครงการแนะแนวและนำเสนอฝ่ายบริหารของโรงเรียนเพื่อของบประมาณก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี	8	2	4.1 ผู้บริหารควรจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อนำมาใช้ในงานแนะแนวโดยตรง
	4.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานแนะแนวโดยตรง	10	-	(เพิ่มเติม 4.4) โรงเรียนควรสนับสนุน
	4.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดหางบประมาณนอกระบบโดยขอความร่วมมือหรือขอบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาหรือจากหน่วยงานเอกชน	9	1	งบประมาณเพื่อการดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
5. การจัดห้องแนะแนวไม่ เป็นเอกเทศเนื่องจากขาด อาคารสถานที่	5.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของห้องแนะแนวและ ดำเนินการให้มีการจัดห้องแนะแนวที่เป็นสัดส่วน	10	-	6.1 ควรจัดโรงเรียนที่เป็นต้นแบบของ การแนะแนวไว้เป็นที่ปรึกษางานแนะ แนวในกลุ่มโรงเรียน 6.2 ควรจัดการประชุมร่วมกันระหว่าง โรงเรียนกรมสามัญศึกษากับโรงเรียน ขยายโอกาสฯ เพื่อปรึกษาหารือและขอ ความร่วมมือ ในการดำเนินงานแนะแนว
	5.2 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำเป็นมุมแนะแนวที่เป็นสัดส่วนโดยแบ่ง พื้นที่จากห้องอื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้สะดวก	10	-	
6. โรงเรียนขาดเอกสาร เครื่องมือ สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อ ประกอบการศึกษา ค้นคว้า	6.1 กลุ่มโรงเรียนควรจัดห้องสมุดแนะแนวประจำกลุ่มโรงเรียนไว้ เป็นการเฉพาะ โดยจัดให้มีหนังสือ ตำรา วารสาร คู่มือและแบบ ทดสอบต่างๆ เกี่ยวกับการแนะแนว เพื่อบริการครูในกลุ่มโรงเรียน	9	1	
	6.2 โรงเรียนควรประสานงานกับสถานศึกษากกรมสามัญศึกษาเพื่อ ศึกษาดูงาน และขอยืมสื่อ เครื่องมือ และแบบทดสอบต่าง ๆ ที่ใช้ ประกอบการงานแนะแนว	8	2	

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
7. ขาดข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อให้บริการแก่นักเรียน	6.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำโครงการผลิตสื่อเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานแนะแนว	9	1	6.2 ควรจัดศึกษาดูงานในโรงเรียนขยายโอกาสฯ ด้วยกันที่จัดระบบงานแนะแนวได้ชัดเจนแล้ว
	6.4 ฝ่ายแนะแนวควรจัดขอข้อมูล เอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	7	3	6.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดทำคู่มือการผลิตสื่อเครื่องมือการแนะแนวส่งให้กับโรงเรียนขยายโอกาสฯ
	6.5 ขอความร่วมมือบุคลากรแนะแนวในจังหวัดหรือระหว่างกลุ่มโรงเรียนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเป็นชุดแนะแนวสำเร็จรูปหรือจัดทำเป็นชุดความรู้กระบวนการแนะแนว	10	-	6.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดส่งข้อมูล เอกสารให้กับโรงเรียนขยายโอกาสฯอย่างสม่ำเสมอ
	7.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ มานำเสนอแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	10	-	
	7.2 ฝ่ายแนะแนวจัดทำเอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผนภูมิโปสเตอร์เกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ การปรับตัว และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียน	10	-	

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
8. นักเรียนไม่สนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการแนะแนว	7.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำรายการเทปแนะแนว โดยยึดจากบันทึกรายการวิทยุ อ่านจากบทความแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เปิดกระจายเสียงให้นักเรียนฟังในเวลาว่าง	8	2	7.3 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำเอกสารแผ่นพับเกี่ยวกับแนะแนวเผยแพร่แก่นักเรียนผู้ปกครองเดือนละ 1 ฉบับ
	7.4 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดส่งเอกสารข้อมูลให้แก่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	10	-	
	8.1 ฝ่ายแนะแนวจัดประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ รับทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของบริการแนะแนวที่นักเรียนจะได้รับจากการเข้าใช้บริการแนะแนว	8	2	8.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดประชุมชี้แจงให้นักเรียน ครูและผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทหน้าที่รับทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของบริการแนะแนวที่จะได้รับ
	8.2 ฝ่ายแนะแนวควรประสานงานขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นเพื่อชี้แจงงานบริการแนะแนวให้นักเรียนเข้าใจ	10	-	8.1 กระตุ้นชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการแนะแนวเป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
9. การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนลงในกระเบียนสะสมไม่มีความต่อเนื่อง	8.3 ฝ่ายแนะแนวควรเชิญครูที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบไปพบมาร่วมปฏิบัติงานแนะแนวหรือให้การปรึกษา	9	1	8.3 ฝ่ายแนะแนวควรสร้างสัมพันธ์กับภาคที่ติดต่อครู ผู้ปกครองทุกคนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแนะแนวหรือให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 9.1 ผู้บริหารควรตรวจระเบียบสะสมจากครูประจำชั้นทุกภาคเรียน 9.1 ฝ่ายบริหาร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแนะแนวควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนและบันทึกลงในกระเบียนสะสม 9.2 ควบคู่กับ 9.1 ได้เพราะเป็นหน้าที่ของครูประจำชั้นที่ต้องทำตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด (เพิ่มเติม 9.4) ฝ่ายบริหารกำหนดคปฏิทินการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลอย่างชัดเจนและมีการกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ
	8.4 ครูแนะแนวต้องสร้างสัมพันธ์กับนักเรียนทุกคน	10	-	
	9.1 ฝ่ายแนะแนวควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนและบันทึกลงในกระเบียนสะสม	7	3	
	9.2 ครูประจำชั้นควรหาเวลาว่างสำรวจนักเรียนและบันทึกข้อมูลใหม่เพิ่มเติมลงในกระเบียนสะสมอย่างสม่ำเสมอ	10	-	
	9.3 ควรประสานงานกันระหว่างครูแนะแนว ครูประจำชั้น และครูประจำวิชา เพื่อจัดส่งข้อมูลนักเรียนบันทึกลงในกระเบียนสะสมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	10	-	

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ตรวจสอบ		ข้อเสนอแนะการแก้ไข
		คงเดิม	แก้ไข	
10. ขาดการติดตามและประเมินผลการจัดบริการแนะแนว	10.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำแผนการประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวเป็นระยะ สรุปผลการดำเนินงานประจำภาค และประจำปี การศึกษา	9	1	10.1 ฝ่ายแนะแนวควรประเมินโครงการแนะแนวที่ทำเสร็จทุกโครงการเพื่อเสนอต่อผู้บริหารและที่ประชุมโรงเรียน
	10.2 ฝ่ายแนะแนวประสานงานกับครูประจำชั้นให้ช่วยติดตามผลนักเรียนในชั้นของคนที่ได้รับบริการแนะแนว	9	1	10.2 ฝ่ายแนะแนวประสานงานกับครูประจำชั้นให้ช่วยติดตามผลนักเรียนในชั้นของคนที่ได้รับบริการแนะแนวและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน
	10.3 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวภายในโรงเรียนให้ชัดเจนและผู้บริหารโรงเรียนควรนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ	10	-	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5.8 แนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตามการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การเสนอแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการสร้างแนวทางครั้งนี้
ผู้วิจัยรวบรวมประเด็นปัญหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูแนะแนว และจากผลการ
วิเคราะห์ปัญหาจากแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน และครูแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษา รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุป
รวบรวมเป็นประเด็นปัญหาที่พบมากและสำคัญ และสร้างแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดบริการ
แนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ
ความเหมาะสมของแนวทางในการนำไปปฏิบัติ และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแนวทางการจัด
บริการแนะแนวตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เป็นแนวทางที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำ
เสนอเป็นแนวทางการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมี
ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาที่แก้ไขปรับปรุงเสร็จแล้วดังนี้

ประเด็นปัญหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหา จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและ
ครูแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นปัญหาการจัด
บริการแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดบริการแนะแนว ขาดทักษะ
ที่จำเป็นในการสร้างสื่อ เครื่องมือเพื่อสำรวจข้อมูลนักเรียน ครูบางคนไม่มีรู้ทางด้านจิตวิทยาแนะ
แนวและการให้การปรึกษา
2. ครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาให้กับงานแนะแนวเนื่องจากต้องรับ
ผิดชอบภาระหน้าที่งานอื่นอีกมาก
3. งานแนะแนวในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน
4. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มีงบประมาณน้อยและไม่เพียงพอที่จะ
นำมาใช้ดำเนินงานแนะแนวโดยตรงและงบประมาณไม่เพียงพอในการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาด
แคลน ทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้
5. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ยังขาดสถานที่เพื่อที่จะนำมาจัดทำเป็น
ห้องแนะแนว หรือห้องให้คำปรึกษาที่เป็นเอกเทศ ทำให้ไม่สะดวกแก่การให้บริการแก่นักเรียน

6. โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดเอกสาร คำรา ี่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าสำหรับครู

7. ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนขาดข้อมูลสถานที่ทันสมัยและอุปกรณ์ที่จำเป็นที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักเรียน

8. นักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการแนะแนวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นไม่กล้าที่จะเข้าไปขอรับบริการจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน

9. การบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนลงในระเบียบสะสมไม่มีความต่อเนื่อง

10. ฝ่ายแนะแนวยังขาดการติดตามประเมินผลทั้งการประเมินผลในแต่ละบริการและการประเมินผลโดยรวมของการจัดบริการแนะแนว

แนวทางการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแบบสอบถาม และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแนวทางการจัดบริการแนะแนวตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เป็นแนวทางที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการแก้ปัญหาในกรณีที่บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในการให้บริการแนะแนวควรจะดำเนินการดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรแนะแนวในโรงเรียนประจำจังหวัดเพื่อรับผิดชอบจัดฝึกอบรมทั้งระยะสั้นและระยะยาวและให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวให้แก่บุคลากรในจังหวัดนั้น ๆ

1.2 โรงเรียนควรจัดให้บุคลากรได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานตามโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานแนะแนว เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การทำงานซึ่งกันและกัน โดยศึกษาถึงการดำเนินงานให้บริการทั้ง 5 บริการ การจัดห้องหรือสถานที่ให้บริการแนะแนว การจัดทำสื่อ เครื่องมือ แบบฟอร์มต่าง ๆ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรคัดเลือกครูที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมและมีใจรักในงานแนะแนวรวมทั้งไม่ควรเปลี่ยนครูแนะแนวบ่อยครั้ง และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านแนะแนวจนสามารถปฏิบัติงานแนะแนวในฐานะครูประจำชั้นได้

1.4 โรงเรียนควรจัดหาเอกสาร คำราเกี่ยวกับงานแนะแนวโดยจัดไว้ในห้องสมุดหรือในห้องแนะแนวเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้ศึกษาค้นคว้า

1.5 ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพประจำจังหวัด หรือกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการแนะแนว รวมทั้งเทคนิคการผลิตสื่อ เครื่องมือต่างๆ ให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

1.6 กระทรวงศึกษาธิการควรจัดอัตราครูแนะแนวที่จบสาขาแนะแนวโดยตรงบรรจุให้แก่โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อที่จะได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 สถาบันผู้บริหารการศึกษาจัดหลักสูตรให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวกับการพัฒนาการศึกษาในหลักสูตรผู้บริหารทุกระดับ

2. แนวทางการแก้ปัญหาในกรณีครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวในโรงเรียนไม่มีเวลาให้กับงานแนะแนวเนื่องจากต้องรับผิดชอบภาระหน้าที่งานอื่นอีกมาก ควรจะดำเนินการดังนี้

2.1 ฝ่ายบริหารดำเนินการสั่งการให้ฝ่ายแนะแนว ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา ร่วมประชุมชี้แจงเพื่อหาข้อตกลงในการปฏิบัติงานแนะแนวร่วมกัน หรือ ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา ให้ช่วยงานและดูแลงานด้านแนะแนวในชั้นของตนเองที่รับผิดชอบ

2.2 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจัดคาบชั่วโมงสอนของครูแนะแนวให้พอเหมาะและจัดให้มีเวลาเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน

2.3 โรงเรียนควรจัดให้ครูแนะแนวที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้มีเวลานั่งประจำในห้องแนะแนวเพื่อให้บริการแก่นักเรียน

2.4 โรงเรียนควรจัดส่งครูทุกคนในโรงเรียน ได้มีโอกาสเข้าอบรมเกี่ยวกับงานแนะแนว เพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้และจัดให้มีบทบาทในการให้บริการแนะแนวร่วมกัน

2.5 ครูแนะแนวควรจะตระหนักในความสำคัญของงานแนะแนวมีการวางแผนปฏิบัติงาน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและควรเสียสละเวลาให้กับงานแนะแนวอย่างจริงจัง

3. แนวทางการแก้ปัญหางานแนะแนวในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ควรจะดำเนินการดังนี้

3.1 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรสั่งการเพื่อดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการแนะแนวให้ดำเนินการเขียนแผนปฏิบัติงานและโครงการแนะแนวประจำปีการศึกษา และติดตามการดำเนินงานจริง

3.2 คณะกรรมการแนะแนวที่ได้รับแต่งตั้งควรจัดประชุมก่อนเปิดภาคการศึกษาเพื่อ
 คำนึงการจัดวางระบบงานแนะแนวและจัดแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ทุกคนได้ทราบอย่างชัดเจน
 และประสานงานโดยใช้วิธีการสื่อสารภายในโรงเรียนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในงานแนะแนว

3.3 ฝ่ายบริหารและฝ่ายแนะแนวร่วมจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวและควรติดตาม
 และนิเทศการปฏิบัติงานแนะแนวตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาฯ มีงบประมาณ
 น้อยและไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ดำเนินงานแนะแนวโดยตรงและงบประมาณไม่เพียงพอในการ
 ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการที่
 กำหนดไว้ ควรจะดำเนินการดังนี้

4.1 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรเขียนโครงการแนะแนวและนำเสนอฝ่ายบริหารของ
 โรงเรียนเพื่อของบประมาณก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำปี

4.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานแนะแนว
 โดยตรง

4.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดหางบประมาณนอกระบบโดยขอความร่วมมือ
 หรือขอร้องจากผู้มีจิตศรัทธาหรือจากหน่วยงานเอกชน

4.4 ฝ่ายบริหารโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมแนะแนวอย่าง
 เหมาะสมเพียงพอ

5. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดสถาน
 ที่เพื่อที่จะนำมาจัดทำเป็นห้องแนะแนว หรือห้องให้คำปรึกษาที่เป็นเอกเทศ ทำให้ไม่สะดวกแก่
 การให้บริการแก่นักเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

5.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของห้องแนะแนวและดำเนินการให้มีการ
 จัดห้องแนะแนวที่เป็นสัดส่วน

5.2 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำเป็นมุมแนะแนวที่เป็นสัดส่วนโดยแบ่งพื้นที่จากห้อง
 อื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้สะดวก

6. แนวทางการแก้ปัญหากรณีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ยังขาดเอกสาร คำรา ตี๋อต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนวเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าสำหรับครู ควรจะดำเนินการดังนี้

6.1 กลุ่มโรงเรียนควรจัดห้องสมุดแนะแนวหรือจัดโรงเรียนต้นแบบการแนะแนว ประจำกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นการเฉพาะ โดยจัดให้มีหนังสือ คำรา วารสาร คู่มือและแบบทดสอบต่าง ๆ เกี่ยวกับการแนะแนว เพื่อบริการครูในกลุ่มโรงเรียน

6.2 โรงเรียนควรประสานงานกับสถานศึกษากรมสามัญศึกษาหรือ โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาฯ ที่มีความพร้อมทางด้านแนะแนวเพื่อศึกษาดูงาน และขอยืมสื่อ เครื่องมือ และแบบทดสอบต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการงานแนะแนว

6.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำโครงการผลิตสื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการงานแนะแนว และหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดทำคู่มือการผลิตสื่อ เครื่องมือการแนะแนวส่งให้กับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

6.4 ฝ่ายแนะแนวควรจัดขอข้อมูล เอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.5 ขอความร่วมมือบุคลากรแนะแนวในจังหวัดหรือระหว่างกลุ่มโรงเรียนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเป็นจุดแนะแนวสำเร็จรูปหรือจัดทำเป็นชุดความรู้กระบวนการแนะแนว

7. แนวทางการแก้ปัญหากรณีฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนขาดข้อมูลสนเทศที่ทันสมัยและอุปกรณ์ที่จำเป็นที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

7.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ มานำเสนอแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

7.2 ฝ่ายแนะแนวจัดทำเอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผนภูมิ ไปสเตอร์เกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ การปรับตัว และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียน

7.3 ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรจัดทำรายการเทปแนะแนว โดยอัดจากบันทึก รายการวิทยุ อ่านจากบทความแหล่งวิชาการต่าง ๆ เปิดกระจายเสียงให้นักเรียนฟังในเวลาว่างรวมทั้งจัดทำเอกสาร แผ่นพับเกี่ยวกับการแนะแนวเผยแพร่แก่นักเรียน ผู้ปกครอง

7.4 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดส่งเอกสารข้อมูลให้แก่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

8. แนวทางการแก้ปัญหากรณีนักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นคุณค่าของบริการแนะแนวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ไม่กล้าที่จะเข้าไปขอรับบริการจากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ควรจะดำเนินการดังนี้

8.1 ฝ่ายแนะแนวจัดประชุมชี้แจงให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ได้เข้าใจ รับทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของบริการแนะแนวที่นักเรียนจะได้รับจากการเข้าใช้บริการแนะแนว

8.2 ฝ่ายแนะแนวควรประสานงานขอความร่วมมือกับครูประจำชั้นเพื่อชี้แจงงานบริการแนะแนวให้นักเรียนเข้าใจ

8.3 ฝ่ายแนะแนวควรเชิญครูที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบไปพบมาร่วมปฏิบัติงานแนะแนวหรือให้การปรึกษา

8.4 ครูแนะแนวต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ครู ผู้ปกครองทุกคนเพื่อจะได้รับความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงานแนะแนว

9. แนวทางการแก้ปัญหากรณีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนลงในทะเบียนสะสมไม่มีความต่อเนื่อง ควรจะดำเนินการดังนี้

9.1 ฝ่ายบริหารโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแนะแนวควรมอบหมายให้ครูประจำชั้นให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนบันทึกลงในทะเบียนสะสม และติดตามตรวจสอบทะเบียนสะสมให้เป็นปัจจุบัน

9.2 ครูประจำชั้นควรหาเวลาว่างสำรวจนักเรียนและบันทึกข้อมูลใหม่เพิ่มเติมลงในทะเบียนสะสมอย่างสม่ำเสมอ

9.3 ควรประสานงานกันระหว่างครูแนะแนว ครูประจำชั้น และครูประจำวิชา เพื่อจัดส่งข้อมูลนักเรียนบันทึกลงในทะเบียนสะสมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

9.4 ฝ่ายบริหารควรกำหนดกฎเกณฑ์การปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจนและกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ

10. แนวทางการแก้ปัญหากรณีฝ่ายแนะแนวยังขาดการติดตามประเมินผลทั้งการประเมินผลในแต่ละบริการและการประเมินผลโดยรวมของการจัดบริการแนะแนว ควรจะดำเนินการดังนี้

10.1 ฝ่ายแนะแนวควรจัดทำแผนการประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวเป็นระยะสรุปผลการดำเนินงานประจำภาค และประจำปีการศึกษา นำเสนอผู้บริหารและที่ประชุมโรงเรียน เพื่อเสนอแนะปรับปรุงการปฏิบัติงานในปีต่อไป

10.2 ฝ่ายแนะแนวประสานงานกับครูประจำชั้นให้ช่วยติดตามผลนักเรียนในชั้นของคนที่เข้ารับบริการแนะแนว และดำเนินการบันทึกเป็นรายดัชชณ์อักษรให้ชัดเจน

10.3 ฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรจัดทำแผนการนิเทศงานแนะแนวภายในโรงเรียนให้ชัดเจนและผู้บริหารโรงเรียนควรนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย